

Šteta vsak četrtik in
vsi s poštno vred ali
v Mariboru s poštno
na den za celo leto 39 din.
pol leta 16 din. Četrt leta
8 din. Leva in desna
30 din. Narodna uprava
na upravitelje
skupnega Gospodarja v Mariboru.
Koroška cesta št. 5.
Lepo se deponirajo in pla-
čuje v naprej.
Telefon Interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. Roko-
pisi se ne vračajo. Uprav-
ništvo sprejema naročila,
inserate in reklamacije.
Cena inseratov po dogo-
voru. Za vsakršne oglaš-
evalne pisanje, nepravilne
reklamacije so poštnine
proste.
Čekovni račun poštnega
urada Ljubljana št. 10.605.
Telefon Interurban št. 113.

84. številka.

MARIBOR, dne 21. avgusta 1924.

58. letnik.

Našim fantom v pozdrav.

Cela Slovenija bo zrla te dni s ponosom na naš ob-
mejni Maribor, v katerem bo zborovala, se navduševala
za nove cilje ter vzore in manifestirala armada pomladka
našega razumništva, orlovstva, vseh raznih prosvetnih or-
ganizacij, Marijinih družb, mladeniških zvez itd.

S ponosom in veseljem bo pozdravljala te dni cela
Slovenija cvet slovenstva — fantovske omladince od ka-
toliškega visokošolca do priprostega kmetskega fanta, ki
se hočeta te dni ramo ob ramo navdušiti za cilje prosvete
po vedno novih katoliških načelih.

Ravno to skupnost omladinskega razumništva, orlovst-
va in priprostih kmetijskih fantov pozdravlja Slovenija s
ponosom in v prepričanju, da vodijo našo slovensko krš-
čansko omladino isti skupni cilji kakor Slovensko ljudsko
stranko, ki ima pod svojim okriljem združeno vse, kar je
pošteno zavednega od najvišjega razumnika do priproste-
ga bajtarja in delavca. Pozdrav vodstva fantovskih mladins-
kih dnevov pa velja zbranim pionirjem za boljšo sloven-
sko bodočnost v prepričanju, da bo fantovska omladina
sprejela prosvetna navodila predavateljev, se po njih rav-
nala in jih širila med narodom.

Vsaka večja manifestacijska prireditev naše sloven-
ske omladine je rodila v najkrajšem času sadove, ki se
tako lepo kažejo ravno v mali Sloveniji na verskem, na-
rodnem in prosvetnem polju.

Glede fantovskih dnevov v Mariboru že lahko z mir-
no vestjo trdimo vnaprej, da bodo na novo poživili misel
skupnosti, jej pokazali nove cilje, pota ter vzore, ki bodo
dosegljivi sedaj, ko smo že vendar enkrat dosegli vladno
dela, zakonitosti in miru, ki se lahko ponaša s popolnim
naupanjem kralja in naroda.

Dal Bog, da bi lahko rekli v kratkem času: mariborski
fantovski dnevi so postavili mejnik, pri katerem se začne-
nja poživljeno delo za skupnost vseh stanov po katoliš-
kih načelih.

Našim fantom od visokošolca do priprostega kmets-
kega fanta kliče starosta med slovenskimi listi »Slovenski
Gospodar«: Bog Vas živi, a posebno v teh dneh vsi na
zunaj in na znotraj po programu Davidovič-Koroščeve
vlade: v delu, miru in zakonitosti!

* * *

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

21

Že tistokrat ko je bil Trzan še majhen, ga ni maral.
Z zavistjo je gledal, kako je belokožec napredoval v
vseh rečeh in kmalu nadkrilil svoje tovariše ter na-
zadnje celo njega samega s svojo gibčnostjo, spretnostjo
in bistroumnostjo.

In celo Saboro je premagal in ubil —. Niti on sam,
Kršak, si tega ni upal —.

Vse je zatelebano vanj —. Nihče se ne zneni več
za poglavarja —.

Kršaku je šinila vsa kri v mozgane. Oči so mu
še huje zakrvavele. Pogled se mu je zameglil.

Besen je planil po koncu. Divje je zatulil, skočil je
med čredo —.

Bil in klestil je krog sebe s svojimi silnimi tež-
kimi pestmi, globoke rane je sekal s svojimi ostrimi
nohti, pol tucata jih je ubil in potolkel, preden se je
čreda rešila v varno zavetje visokih vej.

Peneč se od jeze in ves blazen od zavisti je iskal
z očmi njega, ki ga je najhuje sovražil, — Trzana.

Tamle na nizki veji je sedel in mirno gledal raz-
sajajočega glavarja.

Tedaj se je Kršak udaril po prsni in zahreščal
svoj strašni, grozeči bojni krik in klical nasprotnika
k borbi na življenje in smrt. Ali ti — ali jaz, tako
je donelo iz Kršakovega rjojenja.

Živali so vztrepetale, džungla je umolknila, plaho
se je splazil celo Numa, lev, kralj živali, v goščavo.

Trzan pa je mirno gledal z drevesa.

Kaj počenjajo in pomenijo na- sprotniki sedanje vlade.

Zapuščina prejšnje vlade.

Nova vlada je našla po ministrstvih in raznih uprav-
nih mestih vse polno nereda in korupcije ter ima sedaj
veliko in težko nalogo temeljitega čiščenja in vzpostavitve
redu in zakonitosti. V raznih vladnih pisarnah so se našli
velikanski kupi nerešenih spisov, dognalo se je pa tudi
to, da so prejšnji vladinovi mnogo spisov uničili, da bi
zakrili sledove svojega raznovrstnega nepostavnega in
nepoštenega delovanja. Ob nastopu nove vlade se je čit-
talo v nekaterih beograjskih listih, da je Pašičev sin Ra-
de z nekim višjim uradnikom ministrskega predsedstva
ponoči skozi okno vdrl v predsedniške pisarne ter z avto-
mobilom odvažal cele svežnje spisov. Bivši vladni pred-
sednik Pašič je pa drugi dan dejal svojemu nasledniku
Davidoviču, da nima ničesar za predati. Samo ob sebi je
razumljivo, da so predsedniku Pašiču sledili tudi drugi
člani prejšnje vlade. Najhuje se je poprej gospodarilo
po onih ministrstvih, ki so posebno važna za narod in
državo ter tudi dobro založena z narodnim premoženjem.
Tako je n. pr. ministstvo za socialno politiko porabljal
denar za vse kaj drugega, kot pa za siromašne invalide,
katerim je bil določen, v ministrstvu za agrarno reformo
so imeli glavno besedo beograjski advokati, ki so se po-
sredovanjem služili velike svote, finančno ministstvo je
izdajalo denar iz različnih posebnih fondov v strankarske
svrhe, vladajoči stranki je služilo tudi trgovsko in promet-
no ministstvo in tako je šlo naprej v največjo škodo drž-
ave in njenih državljanov. V par tednih je nova vlada na
svojih sejah ugotovila že vse polno nepravilnosti ter je že
izdala odločne in važne navedbe, da se zaustavi pot ko-
rupcije in nezakonitosti. Težave tega dela so pa zlasti radi
tega tako velike, ker se je korupcija zagrizla tudi globoko
v vrste državnih uslužbencev in ker se uprava ne more
kar čez noč preurediti.

169 proti 114.

Glasovanje o vladni izjavi je dalo, kakor znano, 169
glasov za vladno, 114 pa proti. Tako veliko večino ima vla-
da v beograjskem parlamentu prvič in prvič so glasovali
vse politične skupine, ker je bila doslej vedno ena ali dru-
ga nasilno ali samovoljno izključena in se je brez nje is-
kala večina. To glasovanje pošteno in trezno mislečih
ljudi ni iznenadilo, zelo čudno je pa neugnano vpitje Pa-
šič-Pribičevićeve družbe o slabem položaju sedanje vlade.
Pred glasovanjem so Pašič-Pribičevići ljudje računali in
zatrjevali po svojih listih, da se bodo njim proti vladi pri-
družile razne politične skupine in da bodo Radičevci, če

ne proti vladi, vsaj brez glasovanja, odšli iz parlamenta.
Ti računi so bili od prvega početka na najslabši podlagi,
ker se vendar ni dalo misliti in pričakovati od poslancev
zemljoradnikov, džemijeta, Nemcev in posebno še Hrva-
tov, da bi podpirali svoje dosedanje tlačitelje proti vladi,
ki hoče sporazum, red in zakonitost.

Pri glasovanju so ostali v opoziciji samo Pašičevci ra-
dikali in Pribičevići samostojni demokrati, podpirali jih
je za enkrat socijaldemokratski poslanec, ki pa ničesar ne
pomeni, laži o slabem položaju vlade pa le nočejo prene-
hati. Pri razpravi o vladni izjavi so skušali Pribičevićevci
razvneti prepire in pretepe v parlamentu, da bi potem raz-
trobili naokrog, da je parlament nesposoben in da v njem
sploh ni mogoče delati. To se jim ni posrečilo, zato so se
pa vrgli na to, kako bi se dalo napraviti razdor med člani
vlade in pa med hrvatskimi poslanci, ki po dogovoru pod-
pirajo ožji opozicijski blok in njegovo vladno.

Po Radičevi vrnitvi.

Vrnitev predsednika HRSS se je ob spremembi reži-
ma smatrala od vseh strani kot čisto enostavna stvar.
Pri tem tudi Pribičevići niso delali izjeme, pač pa so na-
povedovali, da vlada takoj pade, kakor hitro se Radič vr-
ne. Trdili so, da bo Radič prekinil dogovor med ožjim
opozicijskim blokom in svojo stranko ter odrekel vladi
podporo. Radič se je vrnil, vlada pa ni padla in samo-
stojni demokrati so takoj začeli pisati, da je zamogel Radič
le radi tega priti domov, ker si nova vlada ni upala pre-
klicati in tudi ne izvršiti naredbe prejšnje vlade, »dnosno
Pašiča, naj se Radiča aretirajo, ko se pojavi na meji. Tako
naredbo je Pašič res dal policijski oblasti, bila je pa proti-
postavna, ker je ni izdala sodnijska oblast. Nova vlada in
tudi njene podrejene oblasti so na protipostavne »dredbe
prejšnjega režima gledale kot bi jih sploh ne bilo in tako
je Radič prišel v Zagreb. Prvo, kar je izjavil, je bilo to, da
je treba novo vladno podpirati, ker je sporazumna in parla-
mentarna ter na vsak način prepričati, da se Pašič in Pri-
bičevići zopet ne prerijeta v ospredje. Ta izjava je radi-
kalske in samostojno-demokratske napovedi in pričako-
vanja postavila na laž in zato so Pribičevići svoje naklepe
in načrte podprli za lažjo in prevaro. Prvi Radičev govor
v Zagrebu so potvrdili ter potrjenega spravili v beograjs-
ki dnevnik »Politika.« Po potrjenem besedilu naj bi
bil Radič žalil kralja in ker je bilo takih ponarejanj in laži
že cela vrsta, se Pribičevska nakana tudi tokrat ni obnesla,
četudi se je vrinila v predale precej uglednega lista. Naj-
točnejše je namreč ugotovljeno, da je Radič ravno nasprot
no govoril ter med drugim celo povdarjal, da bi pri nas
potom sporazuma lahko prišlo celo tako daleč, da nam
monarhija ostane, ko bodo že vse drugod republike. Glede
kralja je nadalje tudi dejal, da je imel dobre svetovalce,
ko je poveril sestavo vlade poštenjaku Davidoviču.

človeku, — razum. In razum ga je rešil smrtnega ob-
jema železnih mišic Kršakovih in ga obvaroval nje-
govih strašnih zobov. —

Z izzivalnim rjojenjem je planil Kršak nadenj.

Mladi Clayton je potegnil nož in mu je z enako
divjim krikom skočil nasproti, da bi prestrigel napad.
Vse preveč previden je bil, ni čakal, da bi ga objele
dolge, strahovite Kršakove roke.

V hipu ko sta si bila dovolj blizu, je pograbil na-
sprotnika za dvignjeno zapestje in mu z drugo roko
porinil nož pod rebra.

Naglo je spet potegnil nož iz rane, da bi sunil še
v drugič in bolje. Pa ni prišel do tega.

Z enim samim zamahom svoje železne pesti mu je
izbil Kršak orožje iz roke, daleč v stran je odletel nož.

Trzan je bil brez orožja —.

Spoprijela sta se.

Kršak je nameril svoje zobovje na vrat belokožca,
da bi mu pregriznil vratno žilo. Tako napada gorila.

Pa Trzan je dobro poznal bojne šege svojih tova-
rišev, njegova mišicasta roka je pograbila nasprotnika
za vrat in držala njegovo glavo v toliko oddaljenosti,
da mu zobovje ni moglo priti do živga.

Zato pa ga je Kršak udaril po glavi in mu odtrgal
šop lasi s kožo vred. V hipu je bil Trzan ves krvav. Da
ni njegova roka oslabela vsled rane pod pazduho, go-
tovo bi mu bil čreptinjo prebil.

Zdrknila sta na tla, se valjala, suvala in tolkla, —
dvoje divjih, besnečih bitij v borbi za življenje in smrt.

V kratkem odmoru, ko sta oba nekoliko odnehala,
da spet prideta do sape, si je zamislil Trzan prekanjen
načrt.

Skušal bo priti nasprotniku na hrbet. Tam mu
njegovo zobovje ne bo več nevarno in tudi njegove ro-
ke ne, več moči bo imel na razpolago, zadušil ga bo.

Pašič-Pribičevićeva strašila.

Pašič-Pribičevići ljudje, ki se bojijo nove vlade radi odgovornosti za svojo korupcijo in razne protipostavnosti, se začeli na veliko strašiti in begati svet z nevarnostmi, ki naj bi nastale vsled vladne spremembe. Tudi to je njihova stara navada, ki so se je vedno posluževali, če so bili v zadregi in se je poslužujejo sedaj še tembolj, ko so tako nepričakovano zleteli iz vlade. Sedaj strašijo z boljševiško nevarnostjo in z velikimi zahtevami, ki naj bi jih stavili hrvatski poslanci kot pogoj in ceno za podpiranje vlade. Prvo je prozorna in že preveč izrabljena izmišljotina, drugo se pa na prvi pogled vidi kot navadno hujškanje in nizkotna laž Pašičevih radikalov, ki so od svoje strani že vse mogoče ponujali hrvatskim narodnim zastopnikom za podpiranje svoje vlade. Pašič in Pribičević obdelujeta zlasti Srbe, da bi jim vrnila skrb in strah za državo, ko ona dva enkrat nista več na vladi. Ta strašila pa kažejo prav malo uspehov in krog Pašič-Pribičevićevih pristašev pri tem ni večji, ampak vedno manjši.

Pašič napoveduje veliko zborovanje, na katerem hoče »brani državo« pred »protidržavnimi elementi.« S tem zborovanjem pa ne namerava napraviti samo agitacije za svojo stranko, ampak nastopiti hoče proti skupini svojih poslancev, ki se vedno bolj odtegujejo njegovemu vplivu.

Radikali pred raskolom.

Pašičevi politiki že dolgo časa previdno, a vstrajno nasprotujejo skušinski predsednik Ljuba Jovanovič, ki po svoji osebnosti in večji naobrazenosti dobro vidi potrebo sporazuma in pogubne posledice Pašič-Pribičevićeve nasilne politike. Jovanovičeva struja dobiva vedno več tal in v najkrajšem času se pričakuje, da se izoblikujeta tisti dve skupini, ki se kažeta že dolgo časa v radikalni stranki. Prej ali slej bo Pašičeva skupina potisnjena v ozadje in to predvsem radi tega, ker jo tvorijo ljudje, ki so v dobi zakonitosti in poštenja popolnoma nemogoči na važnih mestih. Ti ljudje poskušajo sedaj najrazličnejše. Da bi oslabili vladni nastop proti korupciji, so na hitro sami sestavili in predložili zakon o pobijanju korupcije. S tem so se hoteli oprati pred ljudstvom, pa jim je spodletelo, ker jih je vlada prehitela in bo zakon proti korupciji sama predložila parlamentu kot prvo točko dnevnega reda.

Radikalni stranki predpisuje usoda isto pot, po kateri so šli in so se razšli demokrati. V kratkem času se bodo poštene radikali pridružili in približali skupinam, ki so si vzele za nalogo izvesti sporazum in rešiti državo pred nesrečo nasilja in korupcije. Opozicija, to bodo ožji Pašičevi in Pribičevićevi pristaši, ki bodo tej nalogi in smeri nasprotovali, ostane pa našim poznim potomcem v najslabšem spominu.

Prekmurski Slovenci ob 10 letnici smrti kanonika dr. Ivanoczyja.

Dne 29. avgusta bo preteklo deset let, odkar je umrl tišinski g. župnik, kanonik dr. Ivanoczy. Hvaležni prekmurski Slovenci so porabili prvo desetletnico njegove smrti, da proslavijo njegov spomin ter si zopet zapišejo v duha in v srce njegove velike ideje, za katere je delal in trpel.

Dr. Ivanoczy je odklonil vse, kar mu je nudil drug — madžarski — narod kot možu velike izobrazbe, energične

Hitreje nego je upal, se mu je nakana posrečila. Nevedoč kaj namerava zvit nasprotnik, ga neumna žival ni posebno ovirala.

Toda ko je končno Kršak opazil, da ga namerava belokožec napasti od strani, kjer mu s svojimi pestmi in zobovjem ne bo mogel več blizu, se je vrgel s tako silo na hrbet, da je Trzanu skoraj sape zmanjkalo in da ni mogel druga ko trdno se oklepati Kršaka in paziti, da se mu ne izmuzne.

Pa vkljub temu mu je zopet in vedno iznova ušel iz rok in vedno iznova je moral grabiti za njima.

Pri tem neprestanem ruvanju in valjanju in lovljenju je slučajno zašla njegova roka Kršaku pod pazduho ter se je z dlanjo in pestjo oklenila njegovega tilnika. Ta prijem je v moderni rokoborbi znan pod imenom »pol-Nelson«. Če si nasprotnika tako prijel, mu izlaska prelomiš tilnik, brani pa se ne more.

Tudi mladi Clayton je v hipu spoznal vrednost takega prijema. Da ga še okrepi, je spravil Kršaku tudi levico pod pazduho in za tilnik, sklenil prste obeh rok — in trenutek pozneje je Kršaku pokala hrbtenica pod »popolnim Nelsonom«.

Borca se nista več genila.

Molče sta ležala na tleh, Trzan Kršaku na hrbtu, z rokami tesno sklenjenimi v strahoviti prijem, Kršak pod njim, težko sopeč in hropeč. Niže in niže mu je ležala glava na prsi pod strašnim pritiskom Trzanovih sklenjenih rok.

Mladi Clayton je vedel, kaj se bo zgodilo. Še pritisk — in Kršakova hrbtenica se bo prelomila.

In on, mladi, slabotni belokožec bo zmagovalec, bo največji junak rodu Kršakovega, nepremagljiv borec vse džungle —.

volje in neomadeževanega duhovniškega življenja. Ni hotel živeti in ostati v tujini, da bi tamkaj užival čast in premoženje. Vse obljube je odklonil, šel med svoje ljube prekmurske Slovence, da jim pokloni vse moči svojega duha in telesa in vso ljubezen svojega plemenitega srca. Po vzoru velikega slovenskega škofa Slomškega je dr. Ivanoczy širil med svojim ljudstvom izobrazbo, predvsem versko izobrazbo, pa tudi vsestransko splošno izobrazbo. Koliko važnost je ta veliki prekmurski voditelj polagal na izobraževanje naroda, dokazujejo njegove besede, ki jih je zapisal v tišinsko župnijsko kroniko: »Ljudstvo se pokvari, ako ne bo imelo knjige in poštenega čtenja (branja).« V tem smislu je delal sam, v tem smislu je bodril druge mlade duhovnike, v tem smislu je najširše vplival na mladino.

In prekmursko ljudstvo mu je zato preteklo nedeljo (17. avgusta) skazalo svojo globoko hvaležnost. Ljudske množice so od raznih krajev prišle v procesijah. Preko 5000 slovenskih mož in žen, zlasti pa mladine, se je zbralo na hribu sv. Benedikta, kjer je tekla zibelka t. dr. Ivanoczyja in kjer je tudi njegov grob. Med udeleženci je tudi bilo več Slovencev evangelijske vere, ki so pokazali, kako častijo moža, ki je bil katoliški duhovnik, pa je delal za pravice vseh Slovencev v Prekmurju.

Ob 10. uri je pred cerkvijo imel slavnostno pridigo g. Baša, župnik v Bogojini. Sv. mašo, med katero je pel beltinsko-črenšovski pevski zbor pod spretnim vodstvom g. učitelja Špragerja, je služil narodni poslanec dr. Josip Hohnjec. Po sv. maši je bil spreved h grobu Ivanoczyja, ob katerem je imel prisrčen govor narodni poslanec Josip Klekl, ki je bil večletni Ivanoczyjev kaplan in vnet učenec. Na grob svojega duševnega očeta so razne prekmurske mladinske organizacije in društva po svojih zastopnikih in zastopnicah, ki so imeli lepe nagovore, položile sveže vence.

Po končanem cerkvenem opravilu je bila akademija v proslavo velikega prekmurskega buditelja in voditelja. Poslanec dr. Hohnjec je govoril v imenu Slov. ljudske stranke in tako v imenu celokupnega slovenskega ljudstva, kojega zastopnica je SLS. Povdarjal je velike zasluge, ki si jih je pridobil dr. Ivanoczy za prekmursko slovensko ljudstvo in preko njega za celokupen slovenski narod. Svojo narodno ljubezen in delavnost je vedno znova netil in podžigal ob svežem ognju svoje vere in verske vneme. Kakor za vero in njeno razširjenje je gorel za pravo izobrazbo in njeno širjenje med narodom. Bil je v tem oziru podoben buditelju in prosvetitelju štajerskih Slovencev, škofu Slomšku, kojemu je bil podoben ne samo po stanu in mišljenju, marveč tudi po delavnosti, požrtvovalnosti, žilavosti in vstrajnosti, zlasti še tudi po trpljenju. Kakor so Slomškega preganjali zagrizeni nemški nacionalci in nemškutarji, tako so Ivanoczyja preganjali nestrpni Madžari in madžaroni. Mož kakor Ivanoczy, ki je živel in deloval v duhu slovenske vzajemnosti ter pripravljaj pot ujedinjenju vseh Slovencev, zasluži, da se ga spominja, da ga časti ter posnema ves slovenski narod.

Govorila sta tudi g. okrajni glavar dr. Lipovšek, ki je povdaril pomen tega slavlja za utrditev narodne in državne ideje, in domači g. župnik Faflík, ki je pozval ljudsko množico, naj prispeva darove ter nabira prispevke, da se t. velikemu prekmurskemu boritelju in voditelju postavi dostojen nagrobni spomenik. Nato so prekmurski Orli in Orlice z veliko spretnostjo in točnostjo proizvajali precejšnjo vrsto prostih vaj. Ljudstvo je z velikim zadovoljstvom gledalo to proizvajanje ter ga je nagradilo s toplim odobravanjem. Veselje nad lepimi uspehi mladinske organiza-

Toda prav kakor je malo prej razum pokazal Claytonu način, kako bo premagal nasprotnika, tako mu je tudi sedaj povedal, da ni prav, če ubije Kršaka.

Zakaj bi ga naj ubil —?

Res da je bil Kršak njegov sovražnik, stregel mu je po življenju še od zgodnje mladosti.

Toda — ali bo on, Trzan, za vedno ostal v Kršakovem rodu —? Ali ni »človek«, Kršak in njegova čreda pa so »živali« —?

Čutil je, da leži prepad med njim in med njegovimi nekdajnimi tovariši. In čutil je tudi, da dolgo ne more več ostati med njimi.

Bral je knjige, ki so jih spisal ljudje in ki je k njim spadal tudi on sam. In knjige so mu odprle pogled v čisto nov svet, v novo življenje —.

Kake čudne sanje je sanjala njegova živahna, plodovita domišljija o življenju ljudi daleč tam za morjem —. In sam ni vedel, kako je prišlo, pa delal je načrte in naklepe, kako bi prišel med ljudi. Srečal je črnce. Ti so bili ljudje. Gotovo —. Pa niso bili ljudje, njemu enaki. »Črnci« so bili.

Nevede in nehotе se mu je v srce prikradlo hrepenenje po njemu enakih bitjih.

Začutil je domotožje —.

Čemu bi se torej še nadalje mudil med živalmi —? Niso ga razumele. Živele so svoje življenje, on pa je že zdavnaj skušal živeti življenje ljudi —.

Našel bo sredstva in pota, da pride med ljudi.

In tedaj mu tudi Kršak ne bo mogel več škodovati —.

Čemu bi mu torej vzel življenje? Postava džungle zapoveduje, da ne ubijaj brez potrebe.

cije, ki dela v duhu t. Ivanoczyja, je bilo splošno. Dokler bo Ivanoczyjev duh živel med prekmurskim ljudstvom in zlasti med mladino, se ni treba bati za bodočnost tega ljudstva. Slavje pri Sv. Benediktu je zopet pokazalo tisto pot, katero je prekmurskim Slovincem začrtal njegov duševni oče Ivanoczy in ki vodi do cilja in do zmage.

Shodi Marijinih družb.

Ker so mladinski dnevi posvečeni v prvi vrsti prerodenju notranjosti in mišljenja, t. j. duše, naše slovenske mladine in je naša mladina ravno v teh dneh v Mariboru tako sijajno pokazala svojo žarno ljubezen za obstoj slovenskega naroda, da se je odločila posvetiti svoje duševne in telesne moči svoji ljubi slovenski domovini, je to v duhu Marijinih družb. Narod, ki izide iz te generacije, naj bo pristno slovenski, t. j., naj ljubi nad vse slovenski jezik, naj bo trezen, npravo čist, globoko veren, kot skale naših planin neomahljiv, jekleno značajan, steber države. Zato hoče posvetiti cvetne dneve svoje mladosti Bogu. Mladeniško življenje naj preveva veren duh, proseč milosti in pomoči iz nebes. Vzor mladine bo nebeška Mati. Okrog nje se bo zbral cvet slovenskega naroda, njo hoče častiti z lepim življenjem, da bo mladina pomoč staršem, njih opora v težkih časovnih razmerah, njih veselje in njih ponos.

Ker je vsa Slovenija v mladinskih dneh v Mariboru in na marijanskem kongresu v Ljubljani zažarela v ognjenih žarkih vzhajajočega novega življenja Slovencev, naj za letos nadaljni tabori Marijinih družb za lavantinsko škofijo izostanejo, razven teh, kateri so že več mesecev določeni in sicer:

dne 24. avgusta pri Sv. Andražu v Halozah za dekanijo Zavrče;

dne 31. avgusta v Venčesu, ustanova Marijine družbe in blagoslovljenje novih zvonov;

dne 14. septembra za dekanije Hoče, Ptuj, Slovenska Bistrica na Ptujski gori s sledečim sporedom: 1. Dne 13. septembra zvečer pridiga, litanije, spovedovanje, rimska procesija, 2. dne 14. septembra ob 6. uri pridiga, skupno sv. obhajilo; 3. ob 10. uri slovesno sv. opravilo s pridigo po poznem opravilu; 4. deklški tabor; 5. popoldne sklepna pridiga, pete litanije, Te Deum;

dne 21. septembra na Stari sv. Gori nad Podsredo za dekanijo Kozje;

dne 28. septembra pri Sv. Križu nad Dravogradom za dekanijo Mežiška dolina, oziroma za Koroško in za dekanije Dravograd, Vuzenica in Marenberg.

Ker se bo v začetku meseca septembra vršil marijanski kongres v Ljubljani in je pri istem zaposlen tudi škofski nadzornik Marijinih družb, za letos za dekanijo Maribor levi dravski breg na 8. sept. določeni tabor Marijinih družb odpade.

Zgodovinsko pomembni mladinski dnevi in marijanski kongres naj vsadijo svežega cvetja na grede Slovence, ki naj požene globoke korenine v vsako obnovo naše slovenske mladine. Iz te naj prikljije nov rod, nova pristna slovenska inteligenca, prežeta versko-npravo slovenskega duha, kajti samo versko-npravna, vzgledna inteligenca, izhajajoča iz slovenskih tal, bo prava narodna inteligenca, kakršno je v svojem jedru slovensko ljudstvo. Neverna inteligenca je Slovincem tuja, kakor je njen nazor, presajen iz tujine, Slovincem tuj.

Ne bo ubil Kršaka —.

Pa še eden vzrok je imel, da ga bo pustil živeti.

Če ga ubije, kdo bo za njim poglavar —?

Po postavah in navadah džungle bodo njega izvolili za kralja in poglavarja. Če ubije Kršaka, bo on najmočnejši, bo nepremagljiv borec, velik junak —.

Glavar pa noče biti —. Druge načrte je imel.

Torej jim je moral pustiti Kršaka. —

Zarenčal mu je glas, ki je v Kršakovem rodu pomenil, da se naj nasprotniki vda.

Kršak ni odgovoril.

Huje so pritisnile Trzanove mogočne mišice, Kršak je kričnil in nato žalostno zastokal. Vdal se je.

Tedaj so se Trzanovi prsti razklenili, izpustil je nasprotnika iz strahovitega objema, onemogel se je zgrudil poglavar rodu goril po tleh.

Z napetim pričakovanjem je sledila vsa čreda strašni borbi in z nemim začudenjem so gledali ne-navadni izid.

Prepričani so bili, da bo belokožec Kršaka ubil in nato po postavah džungle zahteval zase poglavarstvo čast.

Mesto tega pa je v zadnjem trenutku izpustil že skoraj premaganega nasprotnika živega iz rok —.

Globoko v njihovo živalsko pamet se je vtisnila zavest, da je belokoži tujec nekaj posebnega, da pa je obenem tudi nepremagljiv borec in velik junak.

V plahem strahu so gledali na silnega belokožega junaka.

Tako je stopil Trzan prvi korak po poti, ki si jo je izbral, — po poti do njemu enakih bitij.

(Dalje prihodnjic).

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Pašičeva in Pribičevićeva opozicija nadaljuje z izzivanjem in povzročanjem izgrediv, da bi podprla svoje predzre in brezvestne laži o nezadovoljstvu ljudstva proti sedanji vladi. Pašič je imel v torek dopoldne radikalski shod v Beogradu, ki je bil za veliko mesto zelo slabo obiskan, a je imel najete in podkupljene razgrajče iz raznih krajev Srbije. Pašič je po svoji navadi vse svoje nasprotnike označil za »avstrijanščino« in njegovi pristaši so potem po mestu izzivali s klici proti vladi, proti Hrvatom in Slovencem. Bili so ob tej priliki razni izgredivi in pretepi. — Da se izzovejo nemiri in izrabijo proti vladi je bil tudi namen in cilj sokolaškega izleta v Zagreb od petka do nedelje. Izleta so se udeležili tudi orjunci in drugi Pribičevićevi pretepači iz raznih krajev. Hrvatski Zagreb se je napram takim »gostom« upravičeno poslužil tairnega prezira, ki se je dosledno izvajal a le ni mogel preprečiti pouličnih pretepov med zagrebško mladino in med Pribičevićevimi izletniki, ki so v pogledu izzivanja kar največ doprinesli.

LONDONSKA KONFERENCA.

je zaključena kot prvi vsestranski sporazumni dogovor po vojni. Vse, kar se je pogodilo in sklenilo, je sedaj še odvisno od glasovanja v francoskem in nemškem parlamentu, ki bo te dni. Po dogovoru v Londonu izprazni Francija najpozneje do enega leta zasedeno Poruhrje. Po konferenci je izjavil angleški vladni predsednik Macdonald: »Uspeh te konference smatram kot najvažnejši dogodek po podpisu premirja v novembru leta 1918. Treba bo premagati še druge težave in več nego en praktični problem, predno si bo mogel svet končno veljavno od pomoči od vojnega razdejavanja, toda sedaj je upanje, da si bodo prizadete države prizadevale, da rešijo vse te probleme v duhu spravljivosti, ki se je v toliki meri uveljavil na londonski konferenci posebno v zadnjem tednu.« Herriot, ministrski predsednik Francije je pa dejal: »Jamstva, ki jih bo dobila Francija po Dawesovem (strokovnjaškem) načrtu za izplačilo odškodnin, so mnogo jačja kakor je bila zasedba Poruhrja. Nepristranski politični krogi bodo morali priznati, da je konferenca končala z velikim praktičnim uspehom. Konferenca je delo trdne vere in pomenja pričetek nove dobe«.

ZLOČIN ITALIJANSKIH FAŠISTOV.

Po dolgem času šo v soboto blizu Rima našli truplo poslanca Matteottija, katerega so na zverinski način ubili fašisti. Truplo je bilo strašno razmesarjeno, stlačeno v luknjo neke zapuščene apnenice ter se je dalo spoznati le po zobovju in prstanih.

Izidi občinskih volitev.

Politični okraj Ptuj.

Bišečki vrh: SLS 28 (3), gospodarsko-napredna 22 (3), JDS 13 (1). — Breg: gospodarska lista 105 (7), socialisti 138 (10). — Brstje: SLS 54 (4), Slov. kmečka zv. (SLS) 36 (3). — Cirkovci: kmečko-delavska zveza. Lista kmečke stranke razveljavljena. — Dolena: SLS 32 (4), gospodarska lista Rod. vrh 48 (5), Dragovič: SKS 19 (4), kmečko-delavska zveza 12 (3). — Drstelja: SLS 28 (5), SKZ 16 (2). — Formin: SLS I 20 (3), SLS II 25 (4). — Gorenjski vrh: SLS 54 (7), slovenska republikanska stranka kmetov in delavcev 23 (2). — Gradišče: napredno-gospodarska stranka. — Gruškovje: KZ 9 (4), slovenska republikanska seljačka stranka 10 (5). — Gruškovec: slov. republikanska stranka 10 (5), napredno-gospodarska str. 9 (4). — Hajdin: SLS 14 (1), KZ 15 (1), lista Pintarič Fr. (SLS) 29 (2), združeni kmetje in delavci 32 (2), lista napredno-gospodarskega združenja malih posestnikov in delavcev 45 (3). — Janežovci: SLS 18 (5), KZ 13 (2). — Jurovec: SLS 25 (3), obrtno-kmečka zveza 17 (1), zveza naprednih kmetov in delavcev 13 (1). — Krčevina: delavsko-kmečka zveza. — Ločič: SLS 14 (5), gospodarska stranka 5 (2). — Mezgovci: občna gospodarska stranka (dve listi SLS razveljavljeni). — Moškanjci: SLS 41 (4), neodvisna stranka 35 (3), gospodarska stranka 4 (0). — Muretinci: SLS 26 (5), gospodarska zveza 14 (2). — Novacerkev: SLS 29 (4), KZ 11 (1), kmečko-obrtna zveza JDS 33 (4). — Pacinje: SLS 19 (1), delavsko-gospodarska stranka 76 (7), zveza delavcev in posestnikov 18 (1), SKS 86 (8). — Pobrež: SLS 52 (3), KZ 15 (1), napredno-gospodarska stranka 8 (1), obč. gosp. Pobrežje 19 (1), želarska stranka 29 (2), napredna stranka 7 (0), kmečko-delavska stranka 11 (1). — Podvinci: SLS 58 (7), kmečko-delavska stranka 22 (2). — Podlehnik: slovenska gospodarska stranka. — Polanci: SLS 31 (4), ljudska kmečka stranka skupina Jakob Vojak 26 (4), skupina Ivan Plohl 9 (1). — Polenšak: slovenska gospodarska lista. — Ragovnica: SLS 61 (6), agrarno-reformna skupina interesentov 42 (3). — Slatina: SKZ 15 (3), slov. republikanska seljačka stranka 23 (4). — Slomi: SLS 21 (4), SKZ 12 (2), kat. soc. stranka 6 (1). — Spuhlja: skupna lista. — Stojinci: SKZ 23 (3), delavska stranka 15 (2), gospodarska stranka 11 (2), neodvisna stranka 6 (0), lista Alojzija Vajda 19 (2). — Sv. Andraž v Slov. gor.: SLS 113 (13), splošna delavska stranka 12 (1), gospodarska nepolitična stranka 27 (3). — Sv. Barbara v Haložah: gospodarska nepolitična stranka 20 (3), gospodarska izv. stranka 36 (4), SLS 5 (1), slov. republikanska kmečka in delavska lista 15 (2). — Sv. Andraž v Leskovcu: SLS in slov. rep.

stranka kmetov in delavcev. — Sv. Bolfenk v Slov. gor.: SLS 13 (6), KZ 4 (2), delavska zveza 2 (1). — Sv. Elizabeta: gospodarsko-napredna stranka 4 (2). — St. Janž na Dravskem polju: SLS 47 (4), gospodarska lista 69 (6), stranka malih posestnikov, delavcev in najemnikov 72 (7). — St. Lovrenc na Dravskem polju: KZ 116 (12), SKZ 94 (9), združene delavske stranke 42 (4). — St. Lovrenc v Slov. gor.: SLS 47 (5), KZ 38 (4). — Sv. Urban: SLS 55 (5), združeni poljedelci 36 (4). — Šikola: SLS 60 (5), kmečko-delavska zveza 41 (4). — Trnovce-Sela: SLS 12 (1), SKZ 26 (3), kmečko-delavska zveza 21 (3). — Turski vrh: SLS 47 (5), kmečko-viničarska zveza 35 (4). — Varena: SLS 32 (3), napredno-gospodarska lista 52 (6). — Veliki Okič: KZ 28 (6), zveza haloških vinogradnikov 13 (3). — Velika Varnica: SLS. — Vintarovi: SLS 37 (5), gospodarska lista 7 (1), lista malih posestnikov 8 (1). — Vurberg: SLS 89 (8), gospodarska stranka 95 (9). — Zavrč: SLS 59 (6), napredni agrarci 26 (3), napredni delavci 7 (0). — Hlapenci: slov. gospodarsko-ljudska stranka. — Zg. Pristava: občna kmečko-gospodarska lista. — Samo po eno listo SLS je bila vložena v sledečih občinah: Borovci, Bukovci, Destinci, Dolič, Gajovci, Jirševci, Kicar, Levanci, Majšperk, Malaves, Mestni vrh, Prvenci, Ptujška gora, Sakušak, Sedlašek, Slovenjaves, Skorišnjak, Sv. Marjeta nižje Ptuj, Sv. Marko, Sv. Trojica v Haložah, Trnovski vrh, Zaborci.

Sodni okraj Ormož.

Bratonečice: delavska stranka, — Cvetkovci: SLS 20 (1), KZ 13 (1), narodno-radikalna stranka 16 (1), naprednogospodarska stranka 66 (6), kmečko-obrtna zveza 17 (1). — Hum: SLS 5, kmečko-delavska stranka 2. — Kog: stari občinski odbor (SLS 7, JDS 3). — Mihalovci: kompromisna lista (SLS 6 in JDS 3). — Obrež: SLS 8 (5), združeni kmetje, delavci in obrtniki 22 (1), združena napredna lista 46 (3). — Ormož: slov. meščansko-gospodarska stranka (SLS) 76 (6), slov. napredna lista 123 (11). — Pušenci: SLS 24 (4), gospodarska lista 16 (3), od teh 1 SLS. — Rucmanci: SLS 15 (1), del. ljudska stranka 70 (5), kmečka stranka 14 (1), neodvisna gospodarska stranka 33 (2). — Savci: SLS 49 (5), KZ 33 (3), delavska zveza 11 (1). — Središče: SLS 53 (3), napredna gospodarska lista 119 (8), napredna kmečka lista 84 (6). — Sv. Lenart pri Veliki Nedelji: lista združenih posestnikov (SLS). — Sv. Miklavž: SLS 64 (6), gospodarska lista 19 (1), združeni volilci Sv. Miklavž 21 (2). — Sv. Tomaž: gospodarska stranka 22 (1), jug. stranka 64 (5). — Trgovič: SLS 38 (6), napredno-gospodarska stranka 10 (1). — Vitan: samostojno-gospodarska stranka 45 (5), kmečko-delavska lista 9 (1), gospodarska zveza 17 (1). — Vodranci: SLS 63 (5), gospodarska stranka 25 (2). — Samo SLS je bila vložena v občinah: Brebrovnik, Frankovci, Hardek, Hermanci, Jastreboi, Lahonci, Litmerk, Runeč, Samošani, Šalovci, Šardinje, Veličane, Velika Nedelja, Žerovinci.

Naši poslanci med narodom.

Poslanec Pušenjak ima dne 31. t. m. po ranem opravi shod v Šmarinem ob Dreti, ob štirih popoldne pa v Kokarju.

Ljubno. V nedeljo, dne 17. t. m., se je vršil sijajno obiskan shod SLS, na katerem je poročal poslanec Vlado Pušenjak o političnem položaju. Izrekla se je zaupnica poslancem Jugoslov. kluba. Ljudstvo je ogorčeno protestiralo proti previsoki dohodnini, poslanec je obljubil se zavzeti za ljudstvo.

Pišce. Na praznik dne 15. t. m., se je vršil tu shod SLS. Kljub raznim cerkvenim slovesnostim v sosednih župnijah je bil shod prav lepo obiskan. Poslanec Franjo Žebot je v svojem dolgem in jedrnatem govoru popisal obupen položaj naše države pod Pašič-Pribičevićevim režimom, poslanec Davorin Kranjc pa ravnotako zanimivo težavne naloge, ki čakajo sedanjo vlado. Poslanec Žebot je med drugim razkrinjal zlobne in lažnjive očitke nasprotnikov, kakor da bi bila naša stranka kriva sedanjih visokih davkov, in pokazal, kako zelo čišla našega voditelja dr. Anton Korošca tudi srbski narod. Čudili smo se, da tokrat ni prišel na shod g. Urek iz Globokega s svojo samostojno kramo. Mož je gotovo slutil, kako bi se blamiral s svojimi kulukarji in si je rajši doma miril svoje bolno srce. Škoda, da ni slišal, kako so poslušalci glasno pritrdjevali gg. govornikoma in nazadnje soglasno izrekli zaupnico Jugoslovanskemu klubu. Tako vlada tudi pri nas za bodoče občinske volitve najboljšje razpoloženje za našo stranko. Upanje je, da bodo tudi naši volilci dali že pri teh volitvah drugim strankam zaslužen brco in se oklenili SLS.

Brežice. Pri nas se je vršil v nedeljo, dne 17. t. m. shod SLS. Prvotno določeni prostori gostilne Deržič so bili z dvoriščem vred premajhni. Morali smo zborovati v obširnem skladišču našega trgovca g. Lipeja. Prišli so tudi nasprotniki. A bili so lepo mirni, ko so videli toliko naših dom in fantov. Govornik poslanec Franjo Žebot je zborovalci v domači besedi razložil, kako težavna je

bila borba s Pašičem in Pribičevićem. Zvedeli smo marsikaj zanimivega, kar nam je dosedaj bilo prikrito. Volilci iz občine Zakot so izjavili, da bodo glasovali za listo SLS, ki ima drugo škrinjico. Organizacija naše stranke bo nadaljevala započeto delo po vseh župnijah.

Poročila o mladinskem gibanju.

Orlovski prireditelji v Ločah pri Poljčanah se je kljub slabemu vremenu imenitno obnesla. Velika množica ljudi se je zbrala k pozni sv. maši in občudovala prekrasen in slikovit slavnostni pohod Orlov skozi vas. Pridiga je bila še na prostem. Gospodu dr. Jeraju pristrčna hvala za prelepe nauke, ki jih je polagal na srca naše mladine. Posebno hvalo pa še izrekamo našemu ljudstvu, ki je tako potrpežljivo čakalo do popoldanske javne telovadbe. Tik pred telovadbo je dež pojenjal in vsopred se je izvršil gladko do zadnje točke. Čudili smo se našim Orlom, samim kmečkim fantom, da so pokazali toliko spretnosti in izurjenosti. V splošni zadovoljnosti in v najlepšem miru in redu se je prireditelji končala že ob 6. uri. Javno zahvalo še moramo izreči našim kmetom, ki so nam darovali več mlajev in smrek za slavaloke in smrečič in zelenja za okrasitev telovadnega prostora. Pristrčna hvala g. dr. Ogrizeku iz Celja, ki je s svojim navduševalnim govorom med telovadbo podžgal zbrano občinstvo do burnega odobravanja. Hvala pa še posebej g. Wallandu, ki je kljub navalu gostov, odkazal Orlom lepe prostore in jih lepo postregel! Bog povrni vsem!

Mladinsko gibanje pri Sv. Ani v Slov. gor. Letos smo se vzdramili tudi mladeniči od Sv. Ane. Dne 1. junija smo si ustanovili Mladeniško zvezo, od sedaj je že pristopilo 41. vrlo navdušenih mladeničev. Zveza ima redno vsaki mesec sestanke pod vodstvom duhovnega voditelja. Mi se pridno gibljemo in izobražujemo. Dne 31. avgusta priredi naša Mladeniška zveza krasno igro pod »Varstvom Matere Božje«. Obenem bomo obhajali 25 letnico obstanka našega Bratnega društva. — Imamo tudi novi oder, ki je zelo okusno izdelan. Najsrčneje vabljeni domačini in sosedje.

Velik ljudski tabor se je vršil v nedeljo, dne 17. tm. v Rogatcu. Iz prvotno v manjšem obsegu zamišljene prireditve šmarsko-rogaškega orlovskega okrožja se je razvila prava manifestacija ljudske misli in slovensko-hrvatskega bratstva. Na kolodvoru je sprejela Orle z godbo iz Radeč velika množica ljudstva, od koder se je razvil krasen sprevod na Glavni trg, ki je bil ves v zastavah in kjer se je ob ogromni množici ljudstva vršila sv. maša pred okusno okrašenim spomenikom Bogorodnice. Že pred sveto mašo je pozdravil v lepih besedah naše Orle trški gospod župan, želeč jim obilo uspehov pri vztrajnem delu. Sveto mašo, med katero so na vseh oknih Glavnega trga gorele sveče, je daroval preč. g. prof. Vreže iz Maribora, ki si je za svojo pridigo izbral lep predmet: Verske osnove orlovskega gibanja. Po sveti maši, katere veličastnost je povzdignil domači pevski zbor s svojim izbranim petjem, je stopilo na govorniški oder več govornikov, ki so v ognjevitih besedah proslavljali misel orlovstva, bratstva in ljudskih pravic. Ljudski tabor je otvoril in spretno vodil okrožni predsednik br. Turk; govorili pa so g. dr. Ogrizek iz Celja, F. Gajšek, tajnik Jugoslovanske-strokovne zveze v Celju ter akademik Vatovec iz Maribora. Pozdravil je tabor tudi zastopnik bratov Hrvatov, ki so se tabora udeležili v velikem številu. Kljub deževanju med zadnjima govoroma je ljudstvo ne samo na trgu vztrajalo, ampak se je celo v večjih gručah neprestano pridruževalo množici taborjanov. Zaključkom se je še predsednik zahvalil vsem, ki so pripomogli k velikemu uspehu osobito pa domačemu g. dekanu, preč. g. Šalamunu. Tržani so ob tej priliki dokazali svojo lojalnost in naklonjenost.

Tedenske novice.

Odlikovanje zaslužnega biseromašniak. Iz Novecerkve pri Celju poročajo: Red sv. Save IV. stopnje je prejel te dni naš biseromašnik, župnik in dekan dr. Lavoslav Gregorec. Zaslužnemu jublantu in večletnemu uredniku »Gospodarja« k odlikovanju pristrčno čestita tudi »Slovenski Gospodar«.

Novi župani. Izvoljeni so: V Kamnici pri Mariboru Anton Lorbek, v Jelovcu Franc Bračko, v St. Petru nižje Maribora Ljudevit Fluher, v St. Ilju v Slov. gor. Dragotin Swaty, v Cirknici Ivan Vicman, v Ceršaku Josip Reiter, v Svečini Jurij Menhart, v Jarenini Franc Šparl, v Spod. Jakobskem dolu Matija Peklar, na Pesnici Leopold Supanič, v Lajtersbergu Franc Požauko, v Sv. Lenartu v Slov. gor. Karol Aubl, v Sv. Benediktu Ivan Žel, v Drvanji Simon Kurbus, pri Sv. Treh Kraljih Franc Ketiš, na Slemenju Ivo Uršas, v Račah A. Štern, v Framu S. Potočnik, na Malni Iv. Kraner, v Partinju Konrada Repa. Vsi so pristaši naše Slovenske ljudske stranke. (Opomba uredništva)

Pravo
Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“

je bilo, je in bo vedno ostalo najboljšo! Pri nakupu pazite na ime „Schicht“ in na znamko „Jelen“.

va: Prosimo zaupnike, da nam iz vseh občin poročajo, kdo je izvoljen za župana in kateri politični stranki pripada.)

V škofijsko dijaško semenišče v Mariboru so sprejeti sledeči dijaki: VI. razred: Paluc Ignacij od Sv. Antona v Slov. gor.; Petan Janez od Sromelj; Znidaršič Mihael od Sv. Lovrenca v Slov. gor.; V. razred: Trobina Stanko iz Soštanja; Varga Jožef iz Bogojne; IV. razred: Damiš Martin od Sv. Miklavža pri Ormožu. III. razred: Jazbinšek Jožef iz Št. Vida pri Planini; Oberžan Alojz iz Loke pri Zidanemmostu; Pukšič Anton od Sv. Marjete pri Ptuj; Ramšak Viktor iz Hrastnika; Abrám Jožef iz Rajhenburga; Camplin Ivan iz Bogojne; II. razred: Petančič M. iz Pišec; Potokar Ferdinand iz Dola pri Hrastniku; I. razred: Breznik Alojz od Sv. Benedikta v Slov. gor.; Grmič Franc od Sv. Jurija na Ščavnici; Horvat Janez od Sv. Lovrenca v Slov. gor.; Hercog Marijan od Sv. Križa pri Ljutomeru; Jamšek Pavel iz Svečine; Jevšnikar Viljem iz Guštanja; Kalčič Jožef iz Št. Janža na Dravskem polju; Kovačič Alojz iz Gornje Radgone; Podvinski Ivan iz Pišec; Pisanec Alojz iz Šmarja pri Jelšah; Petrovič Martin od Sv. Barbare v Halozah; Rataj Franc iz Št. Jurija ob južni žel.; Struč Martin iz Hajdine; Standerker Alojz iz Jarenine; Tavčar Ivan iz Sv. Petra v Savinjski dolini; Zupanc Ivan iz Zgornje Ponikve.

Mariborske novice. V Mariboru imamo obrtno razstavo, ki je posebno zanimiva glede čisto novih poljedelskih strojev. Kmetom in sploh ljudem iz dežele razstavo priporočamo kot podučljivo! — Drž. gimnazija v Mariboru. Začetek šolskega leta 1924-25 se izvrši v sledečem sporedu: 1. V petek, dne 5. septembra, sprejemni izpiti za I. razred, začetek točno ob 10. uri. Istega dne od 8. ure dalje ponavljalni (razredni) izpiti za lanski 4. a in 4. b razred. 2. V soboto, dne 6. septembra, od 8. ure dalje, nižji tečajni izpiti (mala matura) za četrtošolce. 3. V torek, sredo in četrtek, dne 9., 10. in 11. septembra, ponavljalni (razredni) izpiti za vse razrede, razven četrtega. Priglasiti se morajo vsi v torek ob pol 9. uri. Ob teh dneh so tudi dodatni in sprejemni izpiti za razrede od drugega dalje. 4. V petek, dne 12. septembra, od 9. do 10. ure, redno vpisovanje lanskih dijakov vseh razredov; vsak se mora izkazati z lanskim izpričevalom. Istega dne se vpišejo (pri ravnatelju) dijaki, ki prihajajo z drugih zavodov. 5. V nedeljo, dne 14. septembra, otvoritvena služba božja. 6. V ponedeljek, dne 15. septembra, reden pouk ob 8. uri. Dijaštvo se mora točno držati napovedanih dni in ur. — Kmetijsko-gospodinjki tečaj v zavodu čč. šolskih sester se otvori dne 15. septembra t. l. Gojenke se uče razven teoretičnih predmetov kuhanja, šivanja, pranja, likanja itd., sploh vsega, kar je potrebno za današnjo gospodinjstvo. Sprejmejo se dekleta, ki so dopolnile 16. leto. One, ki žele biti sprejete, naj predložijo predstojništvu zavoda krstni list odpustnico, oziroma zadnje šolsko izpričevalo, izpričevalo od zdravnika in izjavo staršev, oziroma oskrbnika, da prevzamejo stroške šolanja. Mesečna oskrba 600 dinarjev. Glede programa naj se obrnejo na predstojništvo zavoda šolskih sester v Mariboru, Strossmayerjeva ulica 15. — V zavodu čč. šolskih sester v Mariboru je dne 15. avgusta sprejelo redovno obleko 21 kandidatkin in sicer: Mara Kočbek iz Gornjega grada, Katarina Gradišnik iz Ostrega vrha, Marija Karničnik iz Maribora, Jožefa Glinšek iz Celja, Marija Tomc in Frančiška Tomc iz Dobrove pri Ljubljani; Barbara Bajželj iz Stražišča pri Kranju, Ana Kolenc iz Mirne, Pavla Pipan iz Tomaja, Marija Kac iz Šmartna pri Slovenjgradcu, Neža Zevnik od Sv. Križa pri Kostanjevici, Alojzija Mar od Sv. Tomaža pri Ormožu, Marijana Logar iz Vodic, Marija Brečko iz Podvina, Angela Knavs iz Sodražice, Jera Strupi iz Predoslja pri Kranju, Julija Zadravec iz Središča, Antonija Šipek od Sv. Benedikta v Slov. gor., Marija Miklavčič iz Železnikov, Angela Gorogranc iz Ponikve in Ana Kometer iz Galicije na Koroškem. Zavodu k veselemu dogodku iz srca čestitamo in mu želimo obilo božjega blagoslova. — V Mariboru je umrla soproga policijskega nadzornika Petra Žlahčiča. Bila je vzorna mati, skrbna gospodinja in zavedna Slovenka. Njen pogreb je bil nekaj veličastnega. N. v m. p. l. — Mariborska policija je zaprla znanega »hohštaperja« Zagorskega, ki je barantal z zemljišči. Hotel je pri občinskih volitvah v Mariboru nastopiti s svojo lastno listo, a so ga predno je še listo predložil, radi goljufij in zasluženosti vtaknili pod ključ.

Pričetek šolskega leta 1924-25 na drž. moškem učiteljskišči v Mariboru. Dne 1. sept. prigras za sprejemni izpit v 2., 3. in 4. letnik; 2. in 3. sept. od 8. ure dalje ponavljalni izpiti in sprejemni izpiti v 2., 3. in 4. letnik; 4. sept. prigras za sprejemni izpit v 1. letnik; 5. in 6. sept. od 8. ure dalje sprejemni izpiti v 1. letnik; 9. sept. vpisovanje gojencev v letnike in učencev v vadnico; 13. sept. otvoritvena služba abožia, 15. sept. pričetek pouka. Podrobnosti na črni deski zavoda. — Ravnateljstvo.

Vesele novice iz Št. Ilje v Slov. goricah in okolice. Eden najvselejših dogodkov v naši župniji je gotovo ta, da so v občini Ceršak pristaši naše SLS premagali pri občinskih volitvah demokratske orjuncne in prevzetneže. Od sedem odbornikov so dobili samo dva. Mi vsi pravimo: Bog že vé, komu rogove potolče. Kdor visoko teče, nizko pade. Prevzetija in ošabnost, ki so jo razvijali demokratski priganjači Hamer Rudi in Pepi ter Hercog Karlo in Ferko Tija, je presegala že vse meje. Kakor polbog je jahal Rudi na konju od hiše do hiše, divjal na cesti, drvel s hriba v dolino, grozil in vpil, kakor obseden. A ves trud je bil zamanj. Vse se smeji tem političnim sirotekom, s prstom kažejo pošteni občani za tistimi, ki so se hoteli vsiliti za »rihtarje.« Za župana je zopet izvoljen naša stara korenina g. Reiter. Vso škripanje z zobmi v demokratskem gnezdu je ostalo brezuspešno. Živio naš Ceršak! Živio naša zmaga! — Tudi vse druge občine naše fare so ohranile čisto in pošteno lice. Vse so ostale v taboru naše stranke. V Št. Ilju je izvoljen za župana g.

Swaty, v Selnici g. Očkerl, v Cirknici g. Vicman, vsi odločni našinci. Tudi vse sosedne fare so čisto naše. Cela Jarenina, sv. Jakob, Marija Snežna, Svečina in Gor. Sv. Kungota, vse občine teh župnij so popolnoma v naših rokah. Ves slovenski svet je sprevidel, da so demokratje, ki jih vodi Pribečevič in njegov Žerjav, orli lumpje, ki so zakrivali sedanje žalostne razmere. — Upanje imamo, da bomo vendarle dobili v doglednem času tovarno postajo. Sam železniški minister Sušnik si je dne 16. t. m. ogledal naše železniško postajališče.

Preprečen vlom v Št. Ilju v Slov. gor. V noči od nedelje na ponedeljek so skušali neznan tolovaj okrog 2. ure ponoči vlomiti pri posestniku Jožefu Nipiču v Št. Ilju v Slov. gor. Na hodnik, ki obdaja hišo v višini 3 metrov od tal, so dospeli tako, da so postavili pod njega kurnik. Po njem je splezal eden vlomilec na hodnik ter skušal odpreti kuhinjska vrata. K sreči gospodar še ni spal ter je začul škripanje ključavnice. Najprej je mislil, da se je vrnil njegov sin, ker pa se le ni nihče oglašil, je vprašal, kdo da je zunaj. Na njegovo vprašanje se je zločinec oglašil: »Žandarmi so tu!« ter pobegnil. Gospodar je skočil za njim, toda lopov je bil hitrejši, skočil je s hodnika na zemljo ter pobegnil s svojimi pomagači.

Poročilo pri Sv. Martinu pri Vurbergu. Poročil se je dne 11. t. m. vrli naš pristaš Josip Klampfer z mladenko Mimo Kumrovo iz ugledne hiše Kumrove. Na gostiji, ki se je obhajala v ožjem rodbinskem krogu, se je nabralo za dijaško večerjo 101 dinar. Bilo srečno!

Nauk iz občinskih volitev pri Sv. Barbari v Slov. gor. Občinske volitve so pri nas pokazale, da je ogromna večina v taboru SLS. Vsi, ki so postavili nasprotno listo, so nesmrtno osmešeni. Posebno se je Ribič kot politik izkazal negodnega za sestavljanje list. Zagrešil je pri tem take nepravilnosti, da so mu štirje kandidati, ko so spoznali, da so ogoljufani, podpise preklicali. — Ker je dobil 99 manj glasov kot 100, še enega mandata ni dobil. Nastop njegovega sina proti sedanjemu županu jasno spričuje njegovo sposobnost. Župan z odobrom je in ostane naš somišljenik. V Koreni je novi župan Lešnik, sicer v Martinški župniji, pa kaj za to. Če so prej oni hodili iz druge župnije v našo, bomo pač mi v drugo, župan je pa odločen naš pristaš. Svetovalca in pet odbornikov je tudi naših. Pričakujemo od novo izvoljenih odbornikov, da bodo pokazali smisel za občinske zadeve in se zavedali odgovornosti, ki so jo z izvolitvijo sprejeli.

Vesele in žalostne novice iz Hajdine. V torek, dne 12. avgusta je praznovala fara vesel jubilej — naš duhovni pastir, č. g. župnik Melhior Zvonko je obhajal tridesetletnico svojega mašnikovanja. Kljub delavniku so se župljani udeležili slovesne maše ob 10. uri predpoldne. Želimu priljubljenemu gospodu župniku, da bi še dočakal zlato mašo ter mu kličemo »Na mnoga leta«. — Dne 14. avgusta pa nas je zadela huda nesreča. Razsajala je strahovita nevihta s točo, ki nam je uničila vso ajdo. Nekateri ne bodo dobili niti semena nazaj. — K zadnjemu počitku smo spremili tesarja Antona Podgorška iz Dražene. V prerani grob ga je spravil nesrečni zakon. Z ženo se ništa razumela in nazadnje je ona zahtevala in izvedla ločitev. To je siromaka tako grizlo, da je umrl komaj 49 let star. Naj v miru počiva!

Suno neurje s točo. Iz treh sodnih okrajev smo prejeli žalostna poročila o neurju s točo, ki je razsajala zadnji četrtek od 2. do 4. ure popoldne. Toča je zabila deloma sodni okraj Slov. Bistrica, od pljuškega okraja pa kraje: Pragersko, Črešnjevce in Hajdino. Zelo veliko je trpel radi toče konjiški okraj. Po vseh zgoraj omenjenih krajih je zabila toča 50 odstotkov poljskih pridelkov, v vinogradih je škode 80 odstotkov, sadje pa bo samo še za mošt. Isti dan, kot po Slov. Štajerskem je divjala toča tudi po Kranjskem in sicer v litijskem okraju. Vlada pomoč po toči prizadetim je nujno potrebna.

Občinske volitve v Vrhlogi. Vrhloga pri Slov. Bistrici je bila do časa, ko je začel izhajati radikalski »Narodni Gospodar« malo znana. Ta list na si je pridobil zadnji čas iz Vrloge lažnjive dopisnike, med katere spada v prvi vrsti Lojz Bračič. Ta možakar hoče celo javnost in državne urade voditi za nos s svojimi lažmi. V svojem dopisu v »Narodnem Gospodarju« pravi, da so bile občinske volitve v Vrhlogi protizakonite ter grozi posestniku Vinkotu Mesariču s kaznijo. Protizakonite so volitve v resnici, zakrnil pa je to samo Bračič. Mesariču grozi radi tega, ker noče njega poslušati, ter po krivem pričati. Na kandidatno listo je Bračič Mesariča sam podpisal. Sedaj bi se rad pred javnostjo opral, ter nagovarja Mesariča, da naj izpove, da je on držal za pero, Bračič ga je pa podpisal. Nagovarjal ga je že, da naj tako izpove na okrajnem glavarstvu v Mariboru, če bo pa slučajno kaznovan, mu je obljubil kot odškodnino kravo. No, javnost in oblast mu ne bodo na take izgovore nasledle, dasi ima baje že nekaj prič, ki so omenjeni dogodek na lastne oči videli. Znano je, da zna Mesarič sam pisati, zakaj bi mu potem moral še Bračič pri podpisu pomagati. Znano pa je tudi iz prejšnjih let, da ima Bračič navado, podpisovati druge ljudi, kar je dokazal pri raznih ovadbah. Državno pravdnništvo opozarjamo, da kandidatne liste ponovno kontrolira, ker je Bračič podpisal tudi druge kandidate, oziroma namestnike. Tako je na primer četrtri namestnik še le od drugih izvedel, da je na kandidatni listi podpisal. Ta radikali mogoče, bi rad strahoval celo Vrhlogo, je sedaj navdušen radikal, bil pa je že pri vseh strankah. Svoj čas je bil pristaš SLS, potem socialdemokrat, samostojnež, lani demokrat, letos pa se je zopet prelevil. Mož, ki tako spreminja svoje prepričanje ter s tem dokazuje, da nima nobenega značaja, pač ne more dolžiti poštenjakov.

Novice od Male Nedelje. Pri Mali Nedelji se nekaj pripravlja. Cela župnija tekmuje v pripravih za čim slovesnejši sprejem novih zvonov dne 30. t. m. Odeva se v praznično obleko, posebno prostor okoli cerkve obeta biti nekaj posebnega. Pri slovesnosti svira domača godba. Na angeljsko nedeljo bo malonedeljski hrib oživel kakor menda še nikoli, saj bomo obhajali kar dve slavnosti: proščenje in blagoslovljanje zvonov. Kdor ne verjame, pa naj pride gledat! — Po večernicah naj nikdo ne pozabi stopiti v Društveni dom, kjer uprizaro Izobraževalno društvo lepo igro »Dve materi« s petjem. — Na praznik Marijinega Vnebovzeta smo spremljali k večnemu počitku moža, kakor ima malo naša fara, ubožnega očeta, skozinskož krščanskega moža Martina Brumen iz Bučkovec. N. v m. p. l. — Ruška procesija odrine od moravske kapele v malonedeljski župniji dne 12. septembra ob 4. uri zjutraj. Udeleženci, bodite točni!

Gostilniški pokolj. V nedeljo, dne 17. avgusta je imela požarna bramba Vitan veselico v gostilni Jakob Zabavnik v Jastreboh. Veselica je bila v najlepšem razmahu, kar potegnejo znani divjaki brez vsakega vidnega ali upravičenega vzroka naenkrat nože in začnejo divje mahati okrog sebe. Bilo je več lahko in težko ranjenih. Še dan pozneje se je videlo sledove strnjene krvi po tleh in po zidu gostilne, in žene, ki so prinesle ranjencem prvo pomoč so bile vse okrvavljene. Najhujše je bil ranjen veleposestnik Vincenc Prapotnik iz Lačevasi, oženjen in bolehen mož. Slučajno je došel v najhujši metež. Dobil je grozno zevajočo rano čez obe lici in nos. Na hrbtu mu je bila suknja vsa razrezana in tudi po glavi ima poškodbe. Njegov zet iz Murskega polja je dobil istotako zevajočo rano čez čelo do kosti in še druge poškodbe. Morali so ju odpeljati v ormoško bolnico. Razen tega pa so bili več ali manj poškodovani tudi drugi, ki iščejo sedaj zdravniške pomoči. Ljudstvo se zgraža nad tem divjaštvom. Eni pravijo, da je to divjanje posledica orjuncne, ki je imela prejšnjo nedeljo zlet k Sv. Bolfenku, drugi pa pripisujejo krivdo splošni povojni posurovelosti. Sodnija bo že razčistila položaj.

Poročilo od Sv. Bolfenka pri Središču. Pretečeno nedeljo so imele vse štiri občine volitve. V dveh občinah se je volilo starešinstvo, v dveh pa občinski odbor. V Vodranjih so znani Zabavnik sijajno propadli, akoravno so hoteli slepomišiti pod krinko gospodarske stranke. Niti v odbor niso prišli. SLS je dobila 63 glasov in 2 odbornika. V občini Vitan je zmagała kmetijska stranka proti orjunašem, ki niso spravili v odbor niti enega pristaša. Upamo, da se bo gospod Mlinarič sedaj iztrezil. V občini Kog je bil z osmimi glasi proti enem izvoljen mnogozaslужni stari župan Anton Borko, predsednik naše krajeve organizacije SLS. Svetovalca sta mu gg. Jožef Breznik in Peter Habjanič. V Jastreboh pa je bil izvoljen za župana vrli mladenič Peter Orešnik, načelnik našega Orla, kot svetovalca pa Fr. Zadravec in Jože Kerenčič. Vsi svetovalci v obeh občinah so pristaši SLS.

Pri občinskih volitvah v Hošnici je dobila SLS 47 glasov, KDS 17 glasov, torej SLS 5 odbornikov, nasprotna pa samo 2. Silno so se nasprotniki razveselili tega pogrška ter našo stranko z neumneži imenovali, pa uradne številke govorijo drugače. Veliko so se trudili pri agitaciji pred in na dan volitve, še biciklji so trpeli, ali roka naših mož in fantov je trda in je kazala v škrinjico nasprotnikov figo, šele pri drugi škrinjici se je odprla pest ter v njo spustila kroglico ter tako potegnila raz njih županske in svetovalske hlače. Prihodnjič več. Občinski odbor ostane torej še vedno v rokah SLS, ne pa v pobarvanih rdečkarjih!

Novi župani v Leskovcu. Imamo nove župane. Vsi 4 pripadajo SLS. Za Sv. Andraž-Leskovec: Ignacij Vindiš. Skrošnjak: Franc Milošič. Veliki Okič: Miha Mlakar. Velika Varnica: Franc Medved. Bog živi naše vrle mlade moše ter jim daj, da bi županovali v prid svojim občinam!

Iz Radinc nam poročajo, da v tamkajšnji občini nimajo nasprotniki večine, kakor se je glasilo naše poročilo v »Slov. Gospodarju« št. 30 dne 24. julija, temveč, da je od 9 izvoljenih odbornikov 6 pristašev SLS in le 3 odborniki SKS.

Volitve v Gorenskem vrhu. Pri nas je bil zopet izvoljen za župana g. Ivan Potis, vrl in navdušen pristaš SLS. Ravno tako so naši pristaši tudi vsi svetovalci. Občina je na ta način trdno v naših rokah.

Po občinskih volitvah v Vitanju. Vitanje, ena najmočnejših nemčurških trdnjav rajne Avstrije, je ostalo v zavednih slovenskih rokah, kajti pri občinskih volitvah dne 10. t. m. je zmagała združena slovenska lista napram nemškutarski. Zastonj si je trgval vitanjski Čaruga podplate, zastonj je obljubaval Rupnikov Hanzi nekemu siromakeku 20 K več za žaganje sežnja drv, zamanj se je obljubavala moká, meso in sladkor, zastonj so nemčurji poslali po Vencikovega Peperla v Ljubljano, zastonj so pripeljali bolnega zdravnika na voliče in zastonj je pripravil obergerman Rupnik kozarce za proslavo nemčurske zmage, vse zastonj, zastonj! Pred petimi leti nemško Vitanje in nikoli več! Eden najstrastnejših nemčurških agitatorjev je bil znani in prosluli kleparski pomočnik Pavel Pogladič. On, ki je v svoji mladosti pasel koze po Stenici (ne prašiče v tevtonskih gozdovih), je tako kratke pameti, da je celo pozabil, da ga je rodila slovenska mati, ki še vedela ni, da Nemci sploh bivajo na tem božjem svetu. Resničen je pregovor: Poturica je hujši od Turka.

Velika rudniška nesreča pri Mestinju. V bližini Mestinja, postaje na železnici Grobelno-Rogatec, se nahaja premogovnik Roginska gorica. Vsled takozvane oksidacije se je v rudniku vnel premog. Ognjeni plini so vdrl v rov, kjer se dela in nastal je požar, ki je zajel celo jamo. Ognja se še dozda ni posrečilo pogasiti. Pot delavcev je takoj po izbruhu požara odhitelo v ja-

mo, da ogenj pogase, toda živi se niso več vrnili. Ker so bili brez potrebnih rešilnih priprav, predvsem pa brez mask za obrambo proti strupenim plinom, so jih ti ne nadoma zajeli ter zadušili. Trupla ponesrečenih rudarjev so še isti dan spravili iz jame. O nesreči je vodstvo rudnika takoj obvestilo rudarski urad v Celju ter premogokopno družbo v Trbovljah, odkoder so takoj poslali rešilni oddelek z vsemi pripravami za omejevanje in gasitev požara. Oblasti bodo izvršile natančno preiskavo, ker se govori, da je nesrečo zakrivila nemarnost, ker rudnik sploh ni bil opremljen z modernimi gasilnimi in rešilnimi pripravami.

Novice iz Dobrne pri Celju. Eden najboljših naših fantov, duša našega orlovskega in dramatičnega odseka, naš Joško Mastnak, je mlad, še življenja in dela željen moral umreti. Umorila ga je kostna jetika. Spremlil smo ga na zadnjem potu tako, da je res vsak moral priznati, kako smo ga ljubili. Ljubi Bog ga sprejmi k sebi, nam pa še daj takih fantov. — Tu je umrla po dolgem trpljenju gospa Terezija Wetzther, vdova po bivšem lekarnarju v tukajšnjih toplicah, znana po svojih katoliški odločnosti, ki jo je posebno pokazala v času, ko je njen soprog prestopil v katoliško Cerkev. Bog ji plačaj njeno trpljenje!

Kaj nam poročajo iz Šmartne ob Paki? V listu »Jutro« je neki dopisnik po njemu že lastni navadi prav nesramno lagal o prireditvi Savinjskega orlovskega okrožja. Veliko udeležbo ljudstva in krasno uspešno telovadbo ime nuje »polcmijo.« Dopisnika pač silno boli, ko vidi, da njega in njegovih par pristašev nihče več ne mara. Že celo leto so govorili, kako bodo pri občinskih volitvah vse prevrnili, pa še svoje liste niso mogli postaviti. Tako je bila vložena samo lista SLS. Oh, kako to peče! Sedaj pa še ta orlovska prireditelji! Kaj je bilo treba tega? Zakaj ni g. Peirič veliki župan, da bi to prepovedal? Vemo, da Vas to boli, ker Vi in par pristašev Vaše stranke nikdar kaj takšnega ne boste mogli prirediti. Dopisnik napada tudi g. dr. Rakuna in g. Klančnika. Ni moj namen teh braniti, kajti to bosta že sama opravila. Povem pa dopisniku, da sta imenovana tako daleč nad njim, da jih njegovo bevskanje prav nič ne doseže. Dopisnik kvasi tudi o nekih klobasah, katere so baje dobili psi. Naj jim je ne bo nikdar teh nevoščljiv! Čisto lahko se zgodi, da jih v kratkem tudi on dobi, samo bodo nekoliko drugačne! Dopisnika »Jutra« itak vsi poznamo. Saj se njegovo ime največkrat sliši pri javnih razglasitvah pred železnikovo hišo in vidi na javni občinski deski. — Ker se pri nas orjuna »krepko« razvija in demokratska stranka »zelelo« napreduje, se mi zdi umestno, da javnosti poročam iz kakega materiala se ta stranka rekrutira. To so taisti ljudje, kateri so med vojno ovajali narodno misleče ljudi kot srbofile. Taisti, kateri nosijo orjunskega znaka, pa prodajajo in ponujajo moko iz nemškega (Rakuškega) mlinarstva v Celju. Taisti, ki besedo ovaduh mirno v žep vtakne. Taisti, kateri so med vojno najhuje agitirali za vojno posojilo. Taisti, kateri so kot častniki med vojno z našimi ljudmi govorili samo po tolmačih, ker slovenski niso hoteli znati. Oj vi značaj! Drugič pa še več!

Izvanredna starost. Od Šmihelja nad Mozirjem poročajo: Tukaj je dne 11. t. m. umrl daleč naokoli najstarejši možiki Lukež Goltnik, p. d. Potočnik. Pokojni je bil rojen leta 1827, star sedaj 97 let. Ni mu bilo usojeno doživeti 100 let, kar so njegovi domači srčno želeli. Njegov sin, ki je prevzel posestvo od njega, je umrl leta 1924, star 70 let, vnuk, ki je sedaj posestnik, je star 32 let. Pokojni je bil 20 let popolnoma slep, kar mu je grenilo starost, a bil je zmirajo čvrstega duha in zdrav. Spominjam se, kako je slepi starček pripovedoval iz težkih časov, ki jih je pokojni preživel, kako se je skrival, ko so kmečke fantje lovili v vojaške in kako težko je desetino dajal, preživel je tudi svetovno vojno. Bil je vseskozi pobožen in poštenjak. N. v. m. p.!

Iz Ljubnega. Pri nas bodo občinske volitve dne 24. t. m. Postavljeni sta dve listi: naša SLS in socialdemokratska. Ti so s pravo težavo sestavili svojo listo. Kako je bil tisti mož, ki je listo sestavljal, razburjen, ko je pobiral podpise, kar veselje ga je bilo gledati. Socialisti so krstili svojo listo: Gospodarsko-delavska stranka (oziroma lista), da bi lažje premetili ljudi. Toda nikar se ne dajte zapeljati. Rešimo se že enkrat socialističnega jarmala! Da se pa to zgodi, zato volici, v nedeljo, dne 24. t. m. vrzite kroglice vsi v našo škrinjico! Nosilec naše liste je posestnik Martin Juvan, p. d. Janez.

Naprednjaki v Mozirju. V noči 15. t. m. na Marijin praznik smo v našem trgu proti polnoči prvič zvedeli, kako nevarno družbo imamo v Mozirju — oglasili so se novopečeni črnosrajčniki — orjunci. Rogovili so okrog po trgu ter tulili svojo himno na vse pretege, da bi ja vsi tržani vedeli, kedaj se zbirajo, ker ponoči jih nihče ne more videti, pa jih naj vsaj sliši. Drugače tako nimajo korajže, kot takrat, kadar jih nikdo ne vidi. Da se pa v bodoče naši črnosrajčniki ne bodo preveč šopirili in rogovili, skrbni naše orožništvo, ki vodi radi zadnjega tuljenja že preiskavo. Prihodnjič pa še bomo mi prišli z imeni na dan, da bodo vsi vedeli, kedo so ti »kulturni« naprednjaki iz Mozirja.

Poročilo iz občine Sv. Krištof pri Laškem. Dne 2. julija bi se imela vršiti volitve župana in svetovalcev. A orjunske demokrate so se pritožili, češ, da so nekateri pod pisi na naši listi ponarejeni. Srežko poglavarstvo je uvedlo preiskavo in dognalo, da so orjunci po svoji navadi lagali in oblast varali. Za to jih čaka primerna nagrada. Tako se je volitev zavlekla do dne 10. avgusta. Ta dan pa je bil spet izvoljen županom Josip Sluga iz Savc. Tudi vseh pet svetovalcev je naših, namreč: Karl Bantan in Rudolf Napret iz Marnege, Martin Knez iz Sedraža, Fran Teršek iz Spodnje in Franc Nemec iz Gornje Rečice. Veliko delo čaka novi odbor, zlasti s popraviljem cest, katero je silen naliv dne 2. avgusta hudo razril. Na satežih pa je napravila toša precej škode. Premogovna kriza

se še ni polegla. Mnogo rudarjev iz Breznega in Hudejame je šlo za boljšim kruhom v Francijo, kjer jim obetajo do 40 frankov dnevno. Orjunska strahovlada v Hudi jami je nekoliko popustila. Samo na Madžarsko pristojni Vitkovski še misli, da ga bo orjuna rešila pred potnim listom. Opozarjamo oblast, da tega orjunskega tajnika izpraša, če je bil dne 1. junija med ubijalci v Trbovljah, koliko potnine je dobil za bojni pohod, kako je bil oborožen, kje ima sedaj karabinko, naboje in granate. Tak čarugač naj čimprej nastopi pot proti Budimpešti.

Izgubil se je pes volčje pasme. Barve je rujavkaste, precej izučen, na vratu ima bakreno znamko z znakom »Z. G. P. 13«, sliši pa na ime »Lord«. Najditelj dobi lepo nagrado, če ga vrne posestniku Postružnik Viljemu, Zg. Porčič 50, pošta Sv. Trojica v Slov. gor.

Novi zvonovi v Pišecah. Po dveh letih dolgega čakanja smo tudi mi dobili v nedeljo, dne 3. 8. od zvonarne Bühl v Mariboru bronaste zvonove: dva za župnijsko cerkev in dva za podružnico Sv. Jernej. Prejšnji dan smo jih med spremljanjem godbe v slavnostnem sprevedu 25 lepo nakinčanih vozov spremlili iz kolodvora Brežice. Ob meji župnije so pod veličastnim slavolokom v Globokem govorili pozdravne zvonovom: č. g. župnik, cerkveni ključar od Sv. Jerneja in šolski otroci globoški. Nekako v sredi župnija ob drugem slavoloku, kjer so župljani v o-bilnem številu pričakovali zvonove, smo poslušali lepe pozdrave šolarjev pišečke šole, deklet, fantov, žen in mož župnije in župana občine Pišce, pozdrave društva Orel, ki je tokrat prvič nastopil v kroju, Marijine družbe in gasilnega društva in ubrano petje pevskih društev. Odtod smo jih spremlili v procesiji do župnijske cerkve. Žal, da se naša slovesnost vsled dežja ni mogla vršiti v nedeljo s takim sijajem! Večji zvon B 970 kg in manjši H 290 kg se lepo strinjata s starim Gis 450 kg in ubrano zvonjenje hvali mojstra Bühla. Dal Bog, da nam ti zvonovi ne bi delali veselja samo na tem svetu, ampak da bi nam pripomogli do večnega veselja.

Novi zvonovi v Bevcāh pri Velenju. Botra velikega zvana se najiskrenejše zahvaljujemo vsem Bevcānom za prijazen sprejem. Za gostoljubnost dekanu v Škalah č. g. Rotnerju in provizorju č. g. Groblerju, istotako se prisočno zahvaljujemo za prijazen postrežbo pri gg. Goršek in Goltniku. Ta lepa nedelja v Bevcāh nama ostane v spominu ves čas našega življenja. Se priporočava — Ivan in Terezina Sever.

Draga moja! Odkar delam po Tvojem nasvetu juho s pomočjo »Juhana«-a, uživam glede kuhanja največjo zadovoljnost svojega soproga. Imenuje me prvakinjo vseh kuharic! 949 2—1

Zobozdravnik dr. F. Kartin, Maribor, Slovenska ulica šte. 9, ordinira zopet od 28. avgusta naprej.

Sestra Benigna Konsolata Ferrero. Ker je prvi natis tega življenjepisa pošel že v nekoliko mesecih, so priredili očetje trapisti v Rajhenburgu drugo izdajo. Izvod stane 12 dinarjev. Poštnina posebej. V zalogi je še tudi nekoliko knjižic »Pot h Kristusu« in »Kaj delajo trapisti.« Vse to se dobi v njihovem samostanu ter v Ljubljani pri Ničmanu in v Jugoslovanski bukvarni.

Na Rakovniku. Kip Marije Pomočnice dobi na Malega Šmarna dan novo srebrno krono; istotako Jezusčekov kip. Na novem oltarju — ki ga bodo podarili Mariji slovenski otroci — dobi Marija bronast, s pravim zlatom pozlačen sijaj. Cerkevno vodstvo je razglasilo nabiranje zlatnine in srebrnine v ta namen. Ljudje, ki so zvedeli za ta poziv, so se zelo radodarno odzvali. Ko se imenovano vodstvo darovalcem najtopleje zahvaljuje, prosi še vse, ki bodo te vrstice brali, da pošljejo tudi oni kak srebrni ali zlat predmet: denar, verižico, nakit in podobno ter ga poklonijo Mariji. Nekeč smo dajali zlato za železo, vsakdo bo rad dal zlato ali srebro ali kar že ima za Marijin blagoslov. — Tudi drugi darovi, ki bodo pomogli k dovršitvi velikanske stavbe, bodo sedaj bolj kot kdaj prej dobrodošli. Ko bi se našli kaki darovalci za posamezne predmete cerkvene opreme, naj se oglase. Manjka še zelo, zelo veliko. In marsikdo bi še zamogel privariti svoj kamenček k Marijini stavbi! — Bog plačaj!

Gospodarstvo.

POSPEŠEVANJE ZORITVE GROZDJIA.

Namen vsega rastlinstva na svetu je, da doseže prej ali slej svojo zrelost in s tem svojo pravo vrednost. V dosego najvišje stopnje zrelosti je potrebno, da rastlina raste pod ugodnimi življenjskimi, odnosno rastnimi pogoji. Skoro vsaka rastlina zahteva drugačne življenjske pogoje, sicer shira in naposled popolnoma usahne. V vročih tropskih krajih rastejo drugačne rastline, kot pri nas, ali še dalje na severu. Rastline toplih krajev bi se nepovoljno razvijale, ako bi jih prenesli v mrzlo zemljo severnih krajev in narobe. Sicer se pa tudi tako preseljena rastlina privadi sčasoma na neugodno podnebje ter raste naprej, četudi z manjšim uspehom, kakor poprej.

Nas vinogradnike zanima v prvi vrsti vinska trta, ki je pravzaprav južna rastlina. Prava njena domovina so južne in tople dežele, kakor so kraji ob Sredozemskem mo-

rju. V svoji domovini torej, kjer so ji dani najugodnejši življenjski pogoji, se ta visoko čislana rastlina najboljše počuti, vsled česar daje tam tudi največje dohodke. Če bi mi mogli vinski trti nuditi enake življenjske ugodnosti, kakoršne uživa v svoji pravi domovini, bi dosegli tudi mnogo lepše uspehe v vinoreji.

Vinska trta je potemtakem rastlina solca in toplote. V njeni pravi domovini ima trta včasih toplote še več kot dovolj. To se zgodi tedaj, ko solčni žarki poleti kar po tri mesece zaporedoma razžarevajo zemljo brez vsakega dežja in megle. Vpoštevajoč to okolnost, vzgajajo vinsko trto tam enostavno na tleh brez kolja ali kakšne druge opore. S tem, da se razraste trta s svojim širokim listjem po zemlji, ne morejo vroči solčni žarki preveč izsušiti že itak lahke in suhe vrhnje zemeljske plasti. V suhem zraku in tleh tudi ne morejo izcimiti različne glivice, ki vinski trti škodujejo. Ker je za razvoj raznovrstnih glivic potrebna predvsem vlaga, je vinska trta pri nas v deževnem poletju vsled glivičnih bolezni, peronospore in oidija, posebno ogrožena.

Kakor že omenjeno, moremo pričakovati od vinske trte le tedaj najvišje dohodke, če ugodimo njenim življenjskim zahtevam v polni meri. Razliko med ugodnimi rastnimi pogoji južnih krajev in našimi neugodnimi vremenskimi vplivi moramo potemtakem kolikor mogoče zmanjšati, kar je zlasti ob času zoritve grozdja izredne važnosti.

Znano je, da zrahljana, ne s travo in plevelom poraščena zemlja sprejema obilo solčnih žarkov, ki se od nje odbijajo in na najbližje predmete in rastline na zemlji porazdelijo. Pri tem igra tudi barva odlično vlogo. Temna barva solčne žarke privlačuje, svetla pa jih odbija. Zrahljana zemlja se ob pripekajočem solcu segreje mnogo bolj, kakor travnata ruša. Čim večja je torej zrahljana in trave prosta zemeljska površina, tem več solčne toplote lahko zbere in nasprotno. Navedeno naravno prikazen izkoristimo tako, da poskrbimo za plevela čisto zemljo vsaj ob času zoritve grozdja.

Da kolikor mogoče povečamo površino zrahljane zemlje, kopamo tako, da zvrhavamo zemljo med črtami v grebene. Na ta način pride trsje v jarke, ki se nahajajo med grebeni. Vsled večje površine zemlje privabimo tudi več solčne toplote, ki ugodno vpliva na zoritev grozdja in lesa. To je torej glavni namen grebenov, ki jih delajo napredni vinogradniki in katerih prednosti si marsikdo še ne ve razlagati.

Sploh držimo vinograde tudi v drugih letnih časih trave in plevela proste. Vse rastline izhlapevajo (transpirirajo) vlogo skozi listje; zato je trava v vinogradu vedno nekoliko vlažna in rosna, dokler se po dolgotrajni suši ne zaprejo na spodnji strani listja se nahajajoče listne režice. V vinogradu, ki je poraščen s plevelom, se nabere te vlage toliko, da morejo nastopiti glivične bolezni, peronospora in oidij. Razen tega pa črpa plevel hranilne snovi iz zemlje na škodo vinske trte.

V začetku avgusta, ko bujna rast trte že ponehava, porožemo v višini 2 metrov vse vršiče, kakor tudi stranske poganjke, takoimenovane zalistke, da s tem obvarujemo trto pred prevelikim obsenčevanjem. Skrbeti moramo, da je cela trta, osobito pa zoreče grozdje, izpostavljeno pripekajočim solčnim žarkom. V to svrhu je dobro, odstraniti tudi spodnje, poškodovane, starikavo in bolehave listje, za katerim se skriva grozdje. Prav nič ne škoduje, ako pri tem poslu odrgamo kakšen zdrav pregest list, ki preveč zakriva grozdje. Vendar v tem oziru ne smemo iti predaleč, ker predobro vemo, da je ravno listje za osvajanje (asimilacijo) hranilnih snovi neobhodno potrebno ter pomenja za rastlino ravno toliko kot pljuča za človeka.

Poleg rahljanja zemlje, vršičenja in trganja posameznih listov, vpliva ugodno poletno in jesensko vreme, primerna željoja vinske trte in dobra solčna lega na zoritev zelo ugodno.

Vekoslav Štampar.

ZITNI TRG.

Trgovina z žitom in moko je še vedno živahna. V Vojvodino prihaja vedno več agentov iz inozemstva, da pokupijo žitne zaloge, ki so še na razpolago. Izvažajo se še vedno največ v Čehoslovaško po Donavi. Naraščanja cen ni pričakovati, ker prihajajo iz Amerike in Avstralije povoljne vesti o žetvi. Žitno trgovino pri nas še vedno ovira pomanjkanje denarja. Edino večja mlinska podjetja, ki spadajo v bančne koncernne, imajo dovolj denarja na razpolago ter je radi tega vsa žitna trgovina v njihovih rokah. Cene so ostale še na stari višini ter so približno sledeče:

Moka nularica se prodaja v Zagrebu po 620 do 630 din., v Bački pa jo mlino ponujajo po 590 do 600 dinarjev za 100 kg.

Pšenica se nudi na tovarnih kolodvorih v Bački in Banatu po 385 do 390 din.

Oves se prodaja po 330 din.

Koruzna se nudi v Sremu po 280 do 290 din., v Zagrebu po 330 din.

Otrobi se prodajajo po 230 din. za 100 kg.

Tržne cene v Mariboru. V Mariboru stane 1 kg govejega mesa I 27 din., II 25 din., III 23 din. Teletina I je po 25—30 din., II 22—25 din. Svinjina je po 22—40 d. Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa 8—15 din. Kože: 1 konjska koža 175 din., 1 kg goveje kože 15—17 din., telečje 27.50, svinjske 10, gornjega usnja 100—110, podplatov 90—120. Perutnina: 1 majhen piščanec 16 din., večji piščanec 40, kokci 50—60, raca 40—60, gos 40—85, zajec 15—45 din. Žito: 1 kg pšenice 3.50, rži 3.50, ječmena 3, ovs 3, koruze 3.50, prosa 4, fižola 5—7, graha 6 din. Mlevski izdelki: 1 kg pšenične moke št. 0 7 din., št. 1 6.50 din., št. 5 6 din., št. 6 5.50 din., št. 7 4.75 din., prosene kaše 7, ješprenja 4.50, otrebov 3, ko-

ruzne meke 4, koruznega zdroba 5 din. Krma: 1 q sladkega sena 40—55, kislega 35—40, ovsene slame 40, pšenice 35. Kurivo: 1 kub m trdih drv 200, mehkih drv 175 din.

XVII. poročilo Hmeljarskega društva o stanju hmeljskih nasadov doma in drugod. Alost v Belgiji. Tvrdba: de Connick van Noyen razglasi sledeče: Vsled nizkih cen in bogate letine leta 1922 se je na celim svetu s hmeljem zasajena ploskev navedenega leta, ki je obsegala 48.973 ha, zmanjšala leta 1923 na 44.576 ha. Ker je svetovna letina leta 1922 znašala 1.074.000 stotov po 50 kg, je 1 ha povprečno dal 22 stotov. Za slučaj, da bi letos pridelali toliko hmelja kot leta 1922, bi znašala svetovna letina 980.672 stotov, na kar pa seveda misliti ni. Svetovna uporaba hmelja v letih 1920 do 1923 je znašala 3.721.000 stotov hmelja, povprečno torej v enem letu najmanj 930.000 stotov; pri tem pa gre pomisliti, da ne bo letos ostajalo na celim svetu ne lanskega, ne starejšega hmelja in da je do nove letine še precej časa. Če se torej za tekoče leto upošteva ploskev leta 1923 in če se nadalje upošteva povprečna množina posameznih okolišev, bomo letos pridelali 869.032 stotov hmelja, katera množina ne bo krila svetovnega konzuma, ki znaša najmanj 930.000 stotov. — Hokav v okolici Zateca, dne 6. 8. 1924. Tvrdba Christl je kupila prvi letošnji hmelj ter ga plačala po 2500 čK za 50 kg, ali približno 500 jK za 1 kg zatečnega hmelja.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 79—80 din., čehoslovaška krona 2.38 din., francoski frank 4.45 din., švicarski frank 15.20 din., italijanska lira 3.61 din., angleški funt 364 din., 100 avstrijskih kron 11 para. V Curihu znaša vrednost dinarja 6.60 centimov.

Slavno p. n. občinstvo se opozarja, da upravnništvo odgovarja v oglašnih zadevah samo takrat, ako je priložena poština za odgovor. Vsa pisma brez poštine gredo v koš brez odgovora.

MALA OZNANILA.

Dva dijaka se sprejmeta v zdravno sobo z električno razsvetljavo na hrano in stanovanje. Vprašati v Mariboru, Slomškov trg št. 16, I. nadst., levo. 1043

Dva dijaka se sprejmeta na stanovanje in hrano. Marija Košak, Maribor, Korosčeva ul. 2.

Hlapec in dekle sprejme trgovca D. Tombah, Sv. Vid pri Ptuj. 1055 2—1

Kmečko dekle, iz poštene hiše, srednje starosti, izveščana kuharica, se sprejme pri trgovcu na deželi. Pismene ponudbe na upravo lista. 1064

Šolarski pomočnik se takoj sprejme. Stanovanje in hrana prosto, plača dobra. J. Zvonar, sodar, Stari trg, Sl. Gradec. 1058

Išče se majer s 3—4 delovnimi močmi. Naslov v upravn. Slov. Gospodarja. 1038 2—1

Učenca sprejme Marko Keuc, mizarski mojster, Zg. Žerjavce, Sv. Lenart v Sl. gor. 1036 3—1

Kot gospodinja išče službo 50-letna ženska v župnišču ali župnišče postajo. Govori 6 jezikov. Franca Juršič, Grabonaš 45, Sv. Jurij ob Ščavnici. 1053

Trgovski ačenelec z dobrim spretnostjo iz dobre hiše s primer- no šolsko izobrazbo išče sprejme v trgovino z mešanim blagom A. Pinter, Sl. Bistrica. 1045 2—1

Iščem dobro, stalno viničarico ali majerijo za več delovnih moči pod dobrimi pogoji za več let. Razumem vinorejo, živino-rejo in poljedelstvo. J. Skok, Mestni vrh 23, Ptuj. 1045

Priletna, zanesljiva ženska za opravljanje lahkega hišnega dela v podporo gospodinjice se takoj sprejme v trgovski hiši na deželi. Ponudbe je poslati pod »Zanesljivost« na upravo lista. 1044 2—1

Sprejme se pri Viljemu Elsba- cher v Ptuj (pisarna Huster) viničar z več delovnimi močmi, kateri ima tudi oskrbovati 10 glav živine. 950

Safar, večš sadje in vinoreje, z večletno prakso išče primerne službe. 1026 3—1

Krepkega dečka, popolnoma zdravega, strogih, poštenih sta- rišev (kmetiških), z dobro šolsko izobrazbo, iščem za takojšnji nastop v trgovino z mešanim blagom. Martin Šumer, Konjice.

Posestvo, prav lepo, 10 in 20 oralov veliko, arondirano, z le- po hišo in gospodarskim po- slopljem proda D. Tombah, Sv. Vid pri Ptuj. 1056 2—1

Lepo majhno posestvo, primer- no za letovišče, penzioniste itd. je na prodaj. Sp. Hoče 46. 1071

Proda se mala hiša z vrtom, 2 sobi. Cena 37.500 din. Stanov- vanje takoj prosto. Dr. Krekova cesta 32a, Studenci, pri Mari- boru. 1062

Proda se po ugodni ceni pose- sivo 4 oralov poleg farne cerkve, enonadstropna hiša s sedmimi sobami, ledenica, mesarija, prej tudi gostilna, vse z opeko krito, sadonosnik itd. Franc Fišer, Sv. Benedikt v Sl. gor. 1061 2—1

Želim vzeti v najem malo po- sestvo na več let. Naslov v u- pravnistvu. 1067

Posestvo 4 in četrt oralov, dve njivi, travnik, gozd, 2 vinograde in 2 sadonosnika, se proda. Fr. Sprinzer, Smolinci, p. Sv. Anton v Sl. gor. 1040

Krasna vila s 2 stanovanjema v Radizelju, pol ure od postaje Orehova vas, z novim trsnim zasadam, velikim sadonosnikom pašnikom, 3 njive, 2 kleti, go- spodarsko poslopje, se takoj proda. — Pojasnila daje Jernej Brezner, Slivnica pri Mariboru.

Hiša, 4 orali zemlje, se proda za 58.000 D, brez gozda 33.000 din. Plača se po dogovoru. Po- sestvo leži na ravnini, pol ure od postaje Pragersko. Naslov: Alojzij Luršak, gostilna, Pra- gersko. 1050 3—1

Mlekarna z vsemi pripravi- mi se pod ugodnimi pogoji da v najem. Ponudbe do 15. sept. t.l. sprejema Zadruga za rejo bikov pri Sv. Lovrenču na Dravskem polju. 1047 2—1

Mala strojarna (Lederei) pol ure od Maribora, 9 oralov zem- ljišča, majhen vinograd in sado- nosnik, hiša, spredaj enonad- stropna, klet, strojarna z baseni, cementnimi kadmi, vse v do- brem stanju, gospodarsko po- sloplje s hlevom in prešo, svin- jak. Se lahko takoj vseli in za- čne obratovati, se proda. Vpra- šati pri lastniku Pergler, Mari- bor, Mlinska ulica 44. 1070

Vinograd s trgatvijo, nekaj gozda in klet s prešo se proda. Lepa solnčna lega. Cena po dogovoru. — Več pove Jakob Plevčak, Hrastovec 28, Stude- nice pri Poljčanah. 1001 3—1

Rodovitno posestvo, krasna soln- čna lega, ob okrajni cesti pri Mariboru, 3 orale vinograde, 6 oralov sadonosnika, 5 njiv, ve- liki travniki, 3 hiše z gospodar- skim poslopjem se ugodno pro- da. Naslov v upravnistvu Slov. Gospodarja. 1027 2—1

Proda se na Straišču pri Ptuj nekaj barak. Povpraša se pri Industriji Strnišče. 986 3—1

„Kmetovalce“ letn. 1885—1921 trdo vezani, na prodaj. Naslov v upravnistvu. 1033 2—1

Lepe doge, hrastove, močne in široke sode prodaja Srečko Drozg, Sv. Barbara pri Mariboru. 1069

Duhovniški ovratniki vseh vrst vedno v zalogi pri trdnici Rud. Niefergal, Maribor, Koroška ce- sta št. 1. 1065

Železna peč, skoro nova, poceni na prodaj. Maribor, Koroška cesta 1 (trgovina). 1065

Šivalni stroj »Singer«, nov, se poceni proda. Maribor, Krekova ulica 14, II. nadstropje. Ussar.

Franc Fišer, lesni trgovec, Sv. Benedikt v Slov. gor., proda po ceni 50 novih polovnjakov po 320 l, z dobrim železom oko- vanih. 1060 2—1

Jagodne sadike od zelo finih in debelih vrtnih jagod so na pro- daj, cena 2 K komad. Sadi- jih je septembra. Naročbe pri lastniku J. Ratej, Slov. Bistrica. 1063

Ia kovaški premog garantiran, kg po 2— K do 320 K, vedno velika in stalna zaloga. Tudi ves stavbeni material se dobi od sedaj naprej po čudovito znižani ceni pri V. Bratina, Kri- ževci pri Ljutomeru. 1046 3—1

Vina kupim večje količine lju- tomerskega in haloškega iz leta 1921—23, kupim tudi za transport sposobne sode. Po- nudbe na naslov: Danimir F. Pačnik, veletrgovina z vinom, Laško pri Celju. 1029

Pozor! Prašek najboljši sred- stvo proti vsaki svinjski kužni bolezni, kakor proti rudeči ali svinjski koleri in zdravilni re- dilni prašek za živino se dobi v trgovini Albert Verdnik, Smi- klavž, pošta Slovenjgradec. — Cena 20 din. 1 kg. 1015

Sadne mline, najboljši, kar se jih pozna, (Pfeifer) naročuje in selahko ogledajo pri I. Dolinšek, Št. Pavel pri Preboldu. 1021

Izdelujem vejalske mline naj- boljše izdelka, prevzemam tudi stare v popravilo po nizkih cenah. Andrej Babenko, Spod. Sv. Kungota, p. Pesnica. 988

Manufakturno blago (za moške in ženske obleke, perilo in vse druge potrebščine kupite naj- ugodneje v veliki izbiri v trgo- vini Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 990 2—1

Jajca, maslo, surovo maslo, mast, suhe gobe ter vsi poljski pridejki se kupujejo vedno po najvišjih dnevnih cenah v trgo- vini Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 991 2—1

Najlepše slike za nagrobne kamne natančno posneto na por- celan, izdeluje najprejnejše znan- ni umetni zavod Ant Hofmann, Karlovi Vari. Naročila za Jugo- slavijo sprejema in preskrbuje Informacijski biro »Marstanc, Maribor, Rotovski trg 1. Ceniki na razpolago. 1013

Kupim moško rabljeno kolo. — Naslov v upravnistvu Slov. Go- spodarja. 1032

Večjo množino debelih, smre- kovih hlodov kakor tudi stojeci les, kupi Matija Obrab, električ- na žaga, Maribor, Loška ulica št. 15. 1003 8—1

Suhe gobe, brinjevo olje in fi- zol kupuje po najvišjih dnevnih cenah ter prosi za povzrojene ponudbe trdnica Fr. Sirc, Kranj 870 26—1

Gotove moške obleke, perilo za moške in ženske, moške hlače in delavske obleke kakor tudi vse drugo manufakturno blago od najcenejše do najfinejše vr- ste, nadalje gotove obleke za birmance kupite v trgovini F. Starčič, Maribor, Vetrinjska uli- ca št. 15. 715

Čebele ukradene! V dunajskem panju na okvirjih št. 5. 75 cm visok, na eni strani 37 cm, na drugi strani 48 cm širok, les belo barvan, stene s slamo sple- tene. Kdor kaj ve, se prosi, da naznani proti dobri nagradi Iv. Jaušnik, Spodnja Sv. Kungota.

Posojilnica v Slatini pri Sv. Križu vabi vse člane na redni letni občni zbor v nedeljo dne 31. avg. t.l. ob 3. uri pop. v Društvo domu: Spored isti, kakor naznanjen v Sl. Gosp. dne 12. jun. Ako ob tej uri ne bo zadosti članov, se vrši pol ure pozneje občni zbor ob vsaki udeležbi.

Dražbeni oklic. Dne 22. avgu- sta t.l. ob 10. uri dopoldne se bo prodalo na sodniji Ptuj kmeč- ko posestvo v Slatini, Paradiž in Pristovi (Kolednik), 27 oralov različnih zemljišč v 4 skupinah za najmanjše ponudke — vadija za vse treba 33.000 D, za dele kupnin se čaka po dogovoru. Pojasnila daje notar dr. Barle v Mariboru. 1008

Rudečico, solnčne pege in vse nečistosti v obrazu

prežene pri dnevni uporabi prav temeljito edinole

Rožni sneg!
Cena 10.— Din.
Lekarna „pri Zamorcu“
Karol Wolf, Maribor,
Gospodarska ulica 12.

JUHAN

V JUHI IN PRIKUHAH
IZBOLJŠA HRANO
NEPOPISNO!

ABZESTNI SKRILJEVAC
VARSTVENA ZNAMKA

Tovarna strojev, livarna železa in kovin

Franjo Farič
Maribor, Levstikova ulica 9

izdeluje mlatilnice, slamoreznice, sadne mline (sistem „Dangl“), reporeznice, vetr- njače, mline vseh sistemov, mline za grozdje, viteljne (Göpel) lastnega izdelka po konkurenčnih cenah. Transmisije, ležišča, jermenice itd. Dobavlja razne strojne dele vseh sistemov po vzorcih ali risbah kakor tudi razne dele za polnojarmerike (Vollgatter). Prevzame popravila polnojarmerikov, strojev za obdelovanje lesa, motorjev, parnih in raznih drugih strojev. — Dobavi sivo in kovinasto litino po lastnih modelih ali načrtih. — Cene konkurenčne.

V novi obleki

Ne zamudite!
Kupili po čudovito nizkih cenah došlo manufakturno blago, kakor: kretone, dra- ge, tiskovino, volneno blago, moške in ženske obleke, vilene rute ter vse druge potrebščine pri izbiri

Martin Šumer
Konjice, Slovenija

ŠTAMPILJE
vsake vrste
K. KARNER
GRAVER
MARIBOR, SLOVENSKA UL. 3

Vsak, kdor hoče kaj kupiti,
naj si ogleda cene in prvovrstne izdelke sukna, platna, hlačevine, parhenta, perila, nogavic itd. samo v manufakturni trgovini

Ivo Vekjet, Maribor,
Šolska ulica 4 (blizu stolne cerkve).

„SALONIT“
se izdeluje v vseh poljubnih dimenzijah in barvah. Dolgoletno jamstvo jamči za izborni kakovost. »Salonit« je za pokrivanje streh in izoliranje sten proti vlagi najboljši material sedanosti, kateri se uporablja širom cele Evrope. Proračune, cenike, kataloge in navodila pošilja brezplačno: **„SPLIT“**
d. d. za cement Portland, Ljubljana.
Zastopniki se sprejmejo. 750

Tovarna strojev, livarna železa in kovin

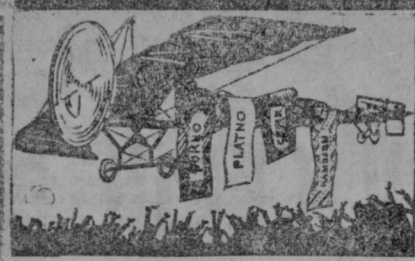
Franjo Farič
Maribor, Levstikova ulica 9

izdeluje mlatilnice, slamoreznice, sadne mline (sistem „Dangl“), reporeznice, vetr- njače, mline vseh sistemov, mline za grozdje, viteljne (Göpel) lastnega izdelka po konkurenčnih cenah. Transmisije, ležišča, jermenice itd. Dobavlja razne strojne dele vseh sistemov po vzorcih ali risbah kakor tudi razne dele za polnojarmerike (Vollgatter). Prevzame popravila polnojarmerikov, strojev za obdelovanje lesa, motorjev, parnih in raznih drugih strojev. — Dobavi sivo in kovinasto litino po lastnih modelih ali načrtih. — Cene konkurenčne.

V novi obleki

Kolesarii pozor!

Popravila koles, kakor moderniziranje, emajli- ranje, poniklanje i. t. d. se točno, solidno in trpež- no izvršijo v mehanični delavnici **Divjak & Gustinčič, Maribor**
Vojašniška ulica šte. 13
Nadalje se sprejemajo po- pravila živalnih in pisal- nih strojev vseh vrst, gramofonov i. t. d., kakor tudi vsa specialna stru- garska dela.

Sukno

kamgar in ševiot za moške in ženske obleke, belo, pisano in rjavjo platno, cefir, blačevino, tiskano in razno manufakturno kupite najceneje in v velikanski izbiri v novourejeni in prezidani veletrgovini R. STERMECKI, Celje, št. 333. — Ilustrovani cenik za čevlje, klobuke obleke, perilo, odeje, lasostrižnike, britve in tisoče drugih predmetov se pošlje vsakemu zastoj! Vzorce proti odškodnini! — Trgovci engros cene!

Viničar

z več delavnimi močmi se sprejme za vinograd v Mestnem vrhu pri Schwab Ptuj, Glavni trg. 1049

Razpis.

Zaradi smrti organista Antona Strajnska je razpisana služba mežnarja in organista pri župnijski cerkvi Sv. Ruperta nad Laškim. Prednost imajo taki, ki bi prevzeli tajništvo v dveh občinah, ki sta v župniji. Je stanovanje, gospodarsko poslopje, nekaj zemlje, trojna zbirca ter postranski zashki. Prosilci se naj oglašijo pri župnijskem uradu v št. Rupertu nad Laškim. 1039

Pozor!

Velik živinski in kramarski sejem

se vrši dne 9. septembra 1924

na Cvenu pri Ljutomeru.

DEŽNIKARNA JOS. VRANJEK

Kralja Petra c. 25 CELJE (Bivša graška mitnica)

priporoča svojo bogato zalogo **dežnikov** do vsakega izdelka po najnižjih cenah. Sprejema in izvršuje vsa popravila točno in solidno.

Mamica ali ste slišali???

da se najceneje in Najboljše kupi v domači trgovini vsakovrstno manufakturno blago kakor izgotovljene hlače, srajce, moške obleke itd. ter špecerijsko blago. Kupujem vedno po najvišjih cenah: jajca, bele suhe gobe, kumno in janež. Vsi ti pridelki se lahko zamenjajo za vsakovrstno blago v trgovini:

IVAN SEVER, VELENJE.

Poskusite samo

in boste prepričani, da Vam za Vašo staro železo, litino (Guss), kosti, papirnate in krojaške odpadke plača najboljše cene

vletrgovina s surovinami

IVAN SLUGA, MARIBOR.

Tržaška cesta 5. Telefon št. 460. Istotam večja množina dobro ohranjenih obrobov na prodaj.

Koks in premog za kovačnice

prodaja vsako množino najcenejše

E. Rišavy, Maribor, Milaska ulica 23.

Obvestilo.

Čast nam je č. gg. duhovnikom in ostalim interesentom vljudno naznaniti, da nam je bilo mogoče vsled povečanja naše, že nad 100 let obstoječe livarne zvonov v Mariboru, Melje, izgotoviti minulo leto okroglo 130.000 kg zvonov v največjo zadovoljnost naših odjemalcev. V dokaz temu nam služijo mnoga naknadna naročila kakor tudi številna zahvalna in priznalna pisma, ki so gg. interesentom in odjemalcem vsaki čas v originalu na vpogled. Letos pa smo vlili že nad 100.000 kg zvonov tako, da nam je sedaj omogočeno našim cenj. naročnikom postreči z najkrajšim dobavnim rokom.

Vsled mnogih izkušenj naših prednikov in na podlagi dolgoletne lasne izkušnje ter upoštevajoč uspehe znanstvenih raziskovanj v najnovejši dobi, se nam je posrečilo izumiti novo konstrukcijo zvonov, kojih glavni glasovi se vedno harmonično ujemajo vsemi postranskimi glasovi, vsled česar dajo one divne, dolgo in globoko doneče odmeve, radi katerih hvalijo naše zvonove brez izjeme vsi glasbeni strokovnjaki.

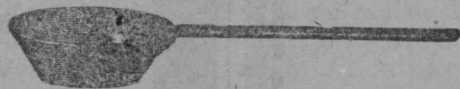
Vsled naših starih poslovnih zvez z največjimi kovinskimi topilnicami dobivamo kovine najboljše kakovosti iz prve roke in vsled tega tudi najcenejše.

Uspehi, katere smo dosegli z intenzivnim delom, so nam bili v spodbudo, ustvariti izdelek trajne vrednosti tako, da imajo garancije trdnosti tudi dejansko vrednost, vsled česar brez pretiravanja smelo trdimo, da nismo samo največja, ampak tudi najsolidnejša livarna zvonov v Jugoslaviji!

K sklepu še pripomnimo, da je v naši zvonarni vedno večje število zvonov izgotovljenih in nam je zato omogočeno, cenj. odjemalcem pri event. obiskih napraviti poskuse na posameznih zvonovih ali pa tudi v skupinah; to je tudi najboljša prilika, kjer se lahko vsak interesent prepriča o dobrih lastnostih naših zvonov. Priporoča se:

LIVARNA ZVONOV IN KOVIN,
Inž. J. in H. Bühl, Maribor.

„Jugometalija“, Ljubljana

izdeluje vse vrste bakrenih kotlov, nadalje vseh vrst kloparske, ključavničarske in vodovodno-inštalacijske dela. Zaližane cene. — Točna in solidna postrežba.

KOLODVORSKA ULICA 18—20

Pepček in Tinček.

Pepček in Tinček iz šole gresta, ter si med potoma nekaj povesta, Pepček Tinetu veselo novico pove, da šel z mamo v trgovino k „Drofeniku v Celje“ je.

Po kaj? ga vpraša Tine vljudno, po obleko za birno, dokler ni še zamudno, ker le tam se da tako poceni kupiti, da zamorem namesto ene dve obleki nositi!

Zamena oljnatih semen

Nakup deželnih pridelkov

L. BREZOVNIK,

trgovina mešanega blaga

Glavni trg **Vojnik** Glavni trg
Ustanovljena 1897.

Priporoča svojo bogato zalogo manufakture, svilenih robcev, svile za predpasnike, volno za moške in ženske itd. železnino, steklo, špecerijsko in kolonijalno blago. — Postrežba solidna, blago prvovrstno, cene zmerni!

Nakup jaje

Nakup mleka

Rudl-ova stiskalnica!

Na decimalna dvigala.

Najnovejši patent za sortirano vino, sadje in slično. Sok ne pride z železom v dotiko. Brez vijaka trajni pritisk od 300—30.000 kg, kateri se enostavno uravnava z dvigalom in utežo 10—100 kg. Zavzema majhen prostor 2—4 kv. metre. 100 kg mošnih jabolk daje 80 litrov mošta tekoč treh ur.

Cena stiskalnic:

Št. 1 koš 40-50 cm stisne vina na dan 600 l D 4000.—
Št. 2 koš 50-50 cm stisne vina na dan 900 l D 4500.—
Št. 3 koš 60-60 cm stisne vina na dan 1200 l D 5000.—
Št. 4 koš 70-70 cm stisne vina na dan 1600 l D 6000.—
Št. 5 koš 80-80 cm stisne vina na dan 2400 l D 8000.—

Franjo Rudl, Maribor—Pesnica.

Kaznovano obrekovanje.

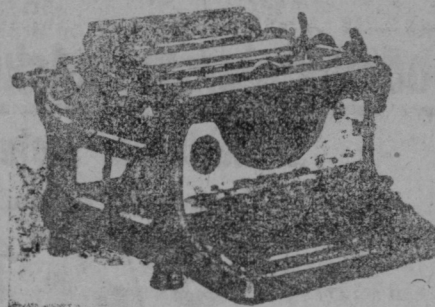
»Opeke iz Račja nikar!
Ta dela ti škodo in kvar.«
Tako Jernej Vidu je čenčal. —
A Vid — kakor volk je zarenčal,
lažnjivcu klofuto je prismolil,
z besedo tako je zasolil:
»Opeke jaz kupil sem mnogo,
preskusil je celo zalogo.
Opeka iz Račja edina
po ceni je, dobra in fina.«

704

THE REX CO.,

Gradišče 100. LJUBLJANA Gradišče 100.

Telefon št. 268 int. — Ustanovljena 1888.

Specijalna trgovina

prvovrstnih pisalnih in kopirnih strojev, razno-
ževalnih aparatov in raznovrstnih pisarnih potrebin.

Pisalni stroji na obroke!

Prva livarna zvonov v Mariboru,

ki je v popolnem obratu.

INZ. I. & H. BÜHL MARIBOR

Motherjeva ulica 15.

Ustanovljeno od Joh. Denzel okoli leta 1800.

Najboljši material.

Najnižje cene!

Dosedaj po vojni nad 100.000 kg izdelovanih.

Mnogo priznanj!

Obiščite novo tovarno v

Melju, Motherjeva ulica št. 15 in prepričate se o kakovosti naših izdelkov!

Kdor hoče kupiti zelo poceni

naj gre v prodajalno

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU!

Gotovo še ne veste,

da kupite vsakovrstno usnje izvrstne kakovosti in najboljše podplate, lastne izdelave (specialiteta!) po najnižjih dnevnih cenah edinole v trgovini

JOSIP PIRICH, MARIBOR,
Aleksandrova cesta 21.

Istotam se kupujejo sirove kože vseh vrst po najboljših dnevnih cenah in se sprejemajo vsakovrstne kože proti malenkostnemu plačilu v ustrojenje. Sprejemajo se sirove goveje, konjske, telečje, svinjske, pasje, ovčje in kozje kože tudi v izdelavo na boks-usnje. Cenjeno občinstvo se opozarja, da izdeluje zgoraj navedena trdka vse kože v lastni tovarni, ki je opremljena z najmodernejšimi stroji, po nižjih cenah kakor drugod. Povdarjamo, da se izdelujejo svinjske kože edinole pri zgoraj imenovani trdki na boks-usnje, kar drugje dosedaj še 10—1 ne delajo. 1005

Kdor v Slov. Gospodariju oglašuje,
uspeha gotovo se raduje!

LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

(poprej pri Belem volu)

se je preselila 1. junija 1924

v svojo hišo na Cankarjevi ulici št. 4

pritično

poleg davkarije. Pri Ljudski posojilnici je najvarnejše na-ložen denar in se obrestuje najugodnejše. 748 13-4

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.

Najsolidnejše cene in točne postrežbe.

Denar naložite

najboljše

pri

najvarnejše

Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6,

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

Zahvala.

Ob udarcu, ko smo izgubili za ta svet našega srčno-dobrega soproga, brata in svaka, gospoda

Franca Nidorfer-ja,

veleposestnika v Vrbju,

se najiskreneje zahvalujemo vsem, ki so čutili z njim in z nami ob težkih urah njegove bolezni in smrti, vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, osobito preč. g. svetniku Antonu, Vetrin-k-u za sv. mašo, vodstvo p. greba in v srce segajoči govor ob grobu, vlč. gg. oo. misijonarjema od Sv. J. žefa nad Celjem, vlč. gg. oo. kapucinoma iz Celja, vsem vlč. gg. žup-nikom in kapelanom, Orlom, darovalcem vencev, njegovim prijateljem, vsem, vsem! Srčna hv.ala tudi za vsa izražena nam sožalja!

Bodi vsem in za vse vsedobri Bog obilen plačnik!

Blagopokojnika priporočamo v molitev in tlag spomin!

Vrbje pri Zalcu, dne 17. avgusta 1924.

1048

Žalujoči ostali.

Zadružna gospodarska banka d. d.,

podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.

Prva žebljarska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Pisma: Žebljarska zadruga, Kropa (Slovenija).

Telefon Interurban: Podnari 2.

Brzjavke: Zadruga Kropa.

Žebli za normalne in czkotirne železnice, žebli za ladje, črni ali pocinkani, žebli za zgradbe, les i. t. d., žebli za čevlje. Spojke za odre in prage, spojke za ladje in splave. Železne brane. Zobje za brane. Kljuke za podobne, zid, cevi, žlebe i. t. d. Vijaki z maticami. Pcdločne pločice. Matice. Zakovice za tenderje, kotle, sode, mostove, pločeno, kolesa itd. Vijalni čepi. Verige.

Vsi v našo stroko spadajoč železni izdelki po vzorcih in rabah najceneje.

Ilustrovani ceniki na razpolago!